

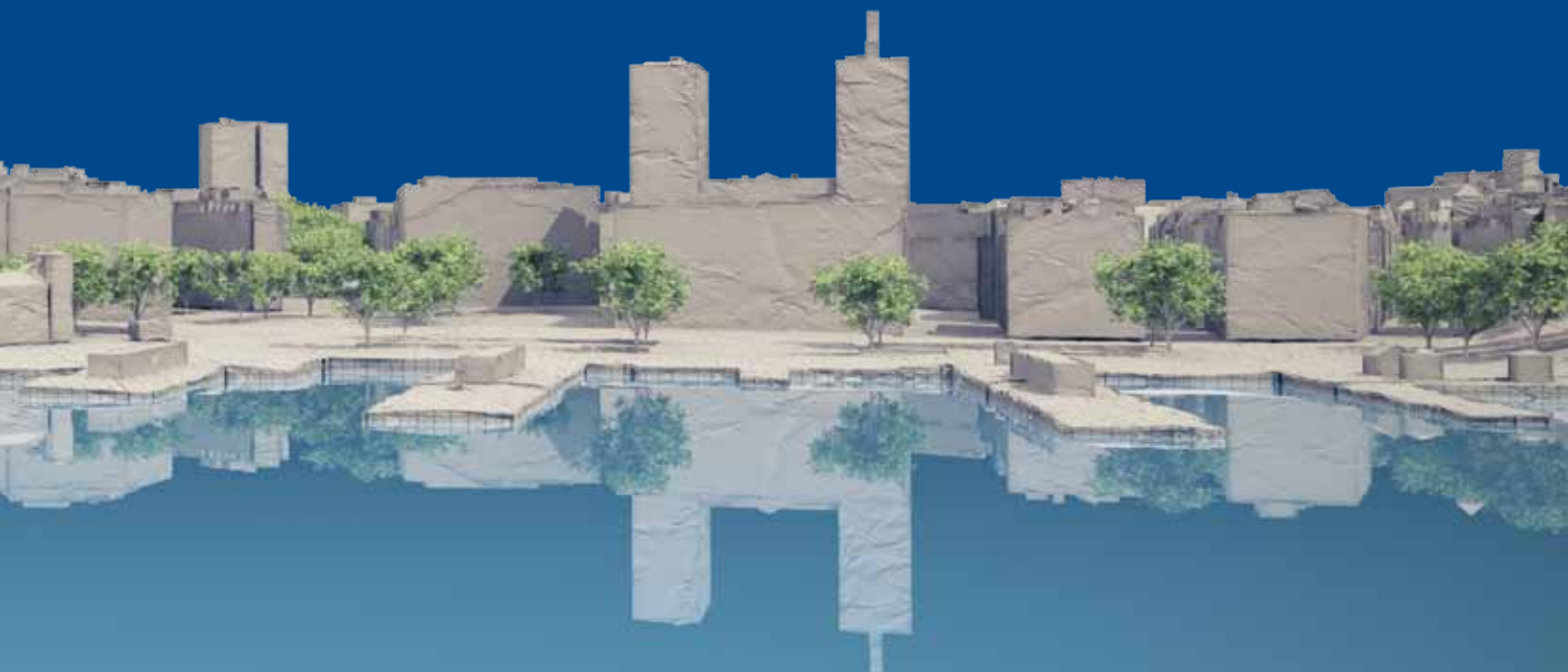
Oslo kommune

Budsjettdokument

BYRÅDETS FORSLAG TIL BUDSJETT **2013**

OG ØKONOMIPLAN 2013-2016

DEL 1

	SIDE
KAP 1. Innledning	4
KAP 2. Hovedprioriteringene i budsjettforslaget	6
By i vekst	8
Kunnskapsbyen	10
Talentenes by	12
Byen for alle	14
Ung by	16
Byen for de eldre	18
Blå-grønn by	20
Bærekraftig bytransport	22
Trygg og velorganisert by	24
KAP 3. Rammebetingelser og økonomiske utsikter	26
KAP 4. Økonomiplan 2013-2016	34
KAP 5. Innstilling til vedtak	42
VEDLEGG	55

Til Oslo bystyre

BYRÅDETS FORSLAG TIL BUDSJETT 2013 OG ØKONOMIPLAN 2013-2016

Byrådet legger med dette frem sitt forslag til budsjett 2013 og økonomiplan 2013-2016. Budsjettdokumentet presenteres i to deler. Del 1 presenterer hovedprioriteringer og profil i budsjettforslaget under ni hovedoverskrifter, på tvers av sektorinndeling og administrativ organisering.

Del 1 kapittel 3 gir den nødvendige bakgrunn for byrådets forslag, med oversikt over den generelle økonomiske situasjonen, rammevilkårene for kommunal økonomi, kommunens økonomiske stilling og utviklingen i byens befolkning. Kapittel 4 er forslag til økonomiplan 2013-2016. Byrådets innstilling til budsjettvedtak fremgår i kapittel 5.

Del 2 inneholder den detaljerte informasjonen om de enkelte budsjettkapitler, sektorene og de enkelte tiltak.

Et viktig premiss for byrådets forslag til budsjett 2013 er skolebehovsplanen 2012-2022. Investeringsrammen som foreslås i budsjettet for Undervisningsbygg Oslo KF er koblet opp mot skolebehovsplanen.

I kommunens Sykehjemsbehovsplan er det en hovedmålsetning å få hevet standarden på kommunens sykehjem frem mot 2020 i tillegg til å få utvidet antall Omsorg+ boliger. I økonomiplanperioden er det foreslått investeringsmidler til totalrehabilitering av fire sykehjem samt til Omsorg+ prosjekter. I tillegg foreslår byrådet at det innarbeides midler til å finansiere et nytt sykehjem som OPS-prosjekt. Byrådet legger samtidig med budsjettet også frem Boligbehovsplan for Oslo kommune 2013-2016.

Oslo, 26. september 2012

Stian Berger Røslund

Kristin Vinje

INNLEDNING

I Oslo bor det nå nesten 620 000 innbyggere. Byen skiller seg fra resten av landet både fordi veksten er sterkere og fordi tilveksten av barn i skole- og barnehagealder er svært høy. Ingen andre norske byer har tilnærmet så sterk vekst blant de yngste i befolkningen – på 10 år har vi fått 10 000 flere barnehagebarn samtidig som vi har innfridd retten til barnehageplass. Befolkningsfremskrivningene tyder på at Oslos befolkning vil vokse til i overkant av 830 000 innbyggere i 2030. Vi må derfor ta høyde for fortsatt kraftig vekst når vi planlegger våre budsjetter.

Byrådet legger opp til en sterk prioritering av investeringer i utbygging, utbedring og vedlikehold for å møte veksten i byen på en god måte. Den økonomiske situasjonen i Oslo kommune gjør det nødvendig med en viss innstramming av driftsbudsjettet for å sikre Oslo økonomisk handlefrihet fremover.

Oslo er inne i en utvikling med store forandringer i bybildet. Visjonen om Fjordbyen er i ferd med å realiseres, og byrådet vil ferdigstille nye Deichmanske hovedbibliotek i Bjørvika i løpet av 2016. I tillegg ønsker byrådet å fremme sak om nytt Munch-museum.

I 2013 skal byrådet fremme en ny kommuneplan, hvor behovet for bygging av flere nye boliger vil stå sentralt. For å oppnå dette vil vi forenkle søknadsprosesser, redusere saksbehandlingstider og innføre elektroniske tjenester innenfor byggesaker.

Byrådets mål er at det skal være godt å bo i Oslo – uansett hvilket utgangspunkt du har. Oslo skal være en inkluderende by som kjennetegnes av mangfold, toleranse, trygghet og omsorg for de svakeste. Vi vil sørge for et godt sikkerhetsnett for alle som trenger det. Samhandlingsreformen krever økt satsing på forebyggende helsetiltak, og byrådet har klare planer for dette arbeidet.

De aller yngste skal sikres gode oppvekstvilkår gjennom gode barnehager, og det er et mål at alle barn skal kunne norsk før de begynner på skolen.

Noe av det aller viktigste vi som kommune kan gjøre er å sørge for at vi har en god skole. Flest mulig skal prestere best mulig. Det

betyr at vi må legge til rette for at alle oppmuntres til å strekke seg for å kunne realisere sine egne muligheter i livet. Vi har et uttrykt mål om å løfte de elevene som sliter aller mest, samtidig som vi vil videreutvikle tilbudet til talentfulle elever. Osloskolen har høye ambisjoner på vegne av alle elever, og det er derfor viktig å satse på tidlig innsats og styrking av elevenes ferdigheter i basisfagene. Byrådet vil øke innsatsen mot frafall, særlig rettet inn mot yrkesfagene. Byrådet vil utvide talentsatsingen innen realfag og begynne arbeidet med å etablere en internasjonal skole.

Oslo er landets kunnskapshovedstad, og byrådet legger vekt på et tett samspill med universitetet, høyskolene, forskningsmiljøene, privat næringsliv og statlige aktører. Byrådet vil utvikle hovedstadens fortrinn som en nasjonal og internasjonal næringsregion og vil målrette den næringspolitiske innsatsen for å tilrettelegge for talenter, kreative næringer og entreprenører.

Oslo skal også være en by der seniorer kan jobbe lenge, delta i frivillig arbeid og være trygge på at de får den hjelpen de trenger når de har behov for det. Byrådet vil gå foran i arbeidet med å tilby gode tjenester og legge opp til mer brukerstyring og valgfrihet. Antall eldre mennesker i byen vil om noen år øke. Derfor har byrådet satt av midler til totalrehabilitering av fire sykehjem og bygging av et nytt sykehjem som OPS-prosjekt. Byrådet vil bygge opp et variert og moderne tjenestetilbud for å møte fremtidige eldres behov og vil i større grad ta i bruk ny teknologi.

Byrådet vil fortsette den sterke satsingen på kollektivtrafikk for å møte befolkningsveksten på en effektiv og miljøvennlig måte.

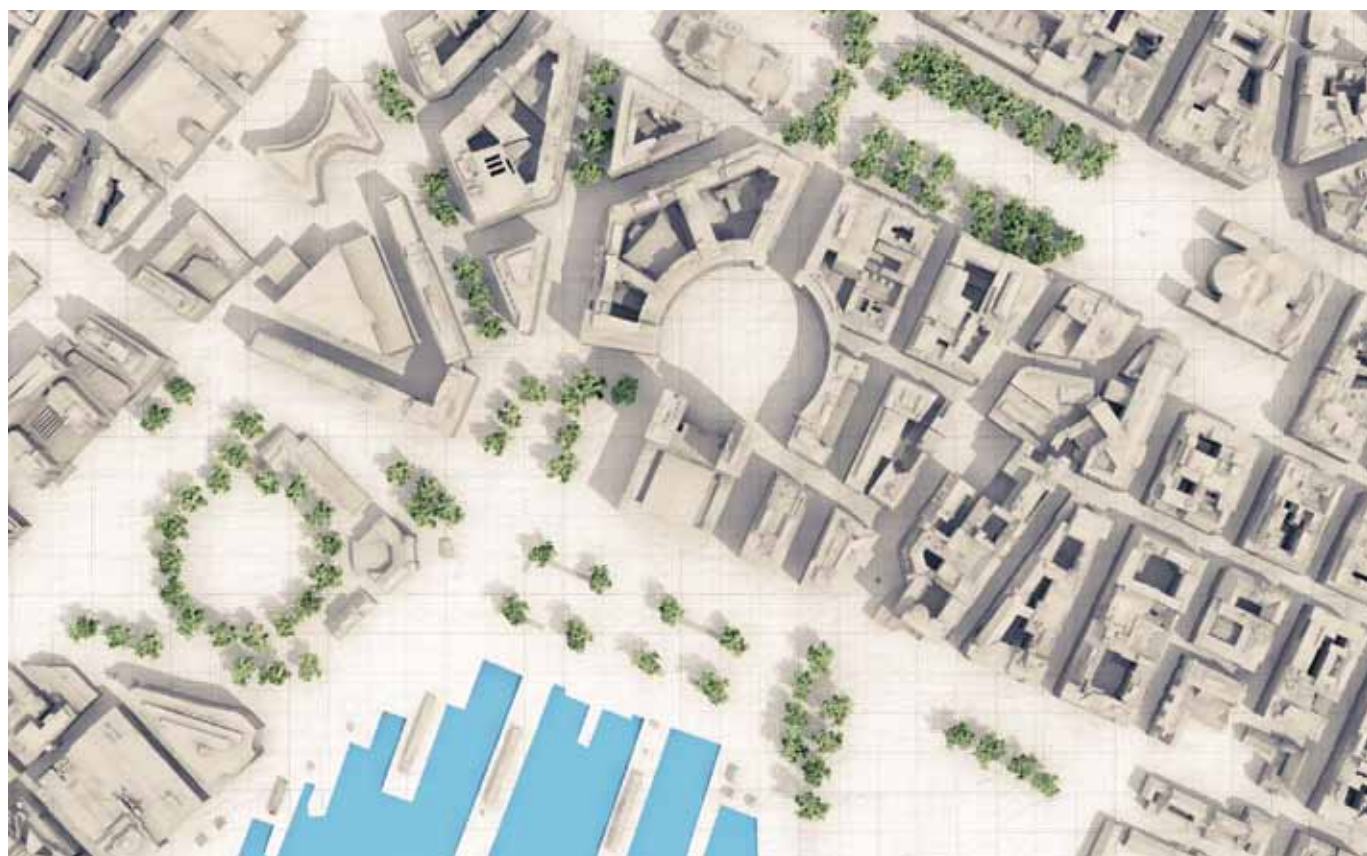
Kollektivtrafikken skal frakte passasjerer raskt og effektivt, ha høy frekvens og god kvalitet. Den sterke veksten medfører behov for økte ressurser utover dagens tilgjengelige økonomiske rammer, og byrådet mener det er nødvendig at staten tar et større finansielt ansvar for utviklingen av kollektivtilbudet i Oslo-regionen.

Oslo skal være en internasjonalt ledende miljøby og satser på energieffektivisering og fornybar energi. Byrådet skal sikre at Oslo overholder krav til luftkvalitet. Det er et mål at alle oljefyrer i hele byen skal fases ut innen 2020.

I 2013 er det 150 år siden Edvard Munch ble født, og byrådet vil markere kunstneren med et eget jubileumsprogram. Byrådet vil sørge for at innbyggerne i Oslo skal ha god tilgang til grøntarealer og idrettsanlegg. Vi skal samarbeide med idretten og frivillige aktører. Byen skal være trygg, og vi skal ha god beredskap for å sikre innbyggerne hjelp ved brann, ulykker og andre uønskede hendelser.

Oslo er mulighetenes by. Byrådet vil legge til rette for at flest mulig skal kunne leve gode liv, bidra på sin måte og lykkes i arbeidslivet. Når vi opplever sterk vekst er det et tegn på trivsel og vitalitet.

Byrådets oppgave er å forvalte kommunens verdier på en god måte. Det gjør vi ved å ta alle gode krefter i bruk, prioritere det viktigste og sørge for et budsjett som er ansvarlig og fremtidsrettet.

2

HOVEDPRIORITERINGER I BUDSJETTFORSLAGET

Byrådet foreslår et driftsbudsjett på 46 mrd. kroner i 2013 og en investeringsramme på 29,5 mrd. kroner i perioden 2013 – 2016. Byens sterke vekst skal møtes med høye investeringer i skoler, barnehager og kollektivtrafikk og et mer differensiert tilbud til byens eldre.

B Byrådets budsjettforslag omfatter en serie viktige initiativ for byens utvikling:

- Skolebudsjettet er noe styrket, og det skal bygges nye plasser til 2800 elever i 2013. Kuben yrkesarena blir ferdig med plass til over 1000 elever i 2013
- Innsatsen for å ivareta eldre barnehager skal mer enn dobles – ramme for rehabilitering 2013-2016 på 600 mill. kroner
- Det skal bygges nytt hovedbibliotek med kostnadsramme 2,65 mrd. kroner – Deichman i Bjørvika skal være ferdig i løpet av 2016
- Samlet budsjettøkning på 800 mill. kroner for 2013-2016 til nye boliger for vanskeligstilte og funksjonshemmede
- Fire sykehjem moderniseres (600 plasser) – to skal være ferdig totalrehabilitert i 2015 og to i 2016 - ramme 2 mrd. kroner. Et nytt sykehjem skal bygges gjennom offentlig-privat samarbeid (OPS-avtale) og komme i drift i 2015
- Midgardsormen fullføres i 2014 – et avløpssystem som skal gi bedre miljø og kapasitet, med kostnadsramme 1,3 mrd. kroner
- I perioden 2013-2016 skal det brukes 0,5 mrd. kroner på sykkelsatsingen
- Økt kommunalt tilskudd for å bedre kollektivtrafikken. Bedre finansiering av investeringer og drift av T-bane, trikk og buss i Oslo og Akershus gjennom Oslopakke 3.

Bevilgningene til skole og kunnskap utgjør en fjerdedel av driftsbudsjettet, eller i alt 11,4 mrd. kroner. Byens barnehager har et driftsbudsjett på 5,1 mrd. kroner. Sykehjemsetaten og bydelenes utgifter til pleie- og omsorg er budsjettet med 7,5 mrd. kroner. Barnevernet vil få 1,6 mrd. kroner, helse- og rusomsorg 1,2 mrd. kroner, mens det går 1,3 mrd. kroner til sosialhjelp og kvalifisering.

Kommunens rolle som tilrettelegger for byutvikling, infrastruktur og verdiskaping er svært viktig for tilbudet av boliger, bytransport, næringslivets utviklingsmuligheter, byens urbane kvalitet og Oslos blå-grønne preg.

Som hovedstad spiller Oslo en nasjonal rolle. Her ivaretas nasjonale funksjoner innenfor politikk, kultur og næringsliv. Oslo profilerer Norge på internasjonale arenaer, og kommunen legger vekt på internasjonalt samarbeid og erfaringsutveksling. Oslo skal være en internasjonalt attraktiv by og en drivkraft i Osloregionen. Det er en prioritert oppgave å være en pådriver for å tilrettelegge for byens næringsliv og kunnskapsmiljøer for å stimulere til innovasjon og nyskaping. Oslo skal også være en sterk kulturby og verdens vinterhovedstad. Bystyret har vedtatt å samarbeide med idretten om å utarbeide en søknad om å få arrangere OL i 2022.

Kap. 2 beskriver byrådets hovedprioriteringer ordnet under ni overskrifter. Kommunens økonomiske situasjon, rammebetingelser, inntektsutvikling, vedlikeholdsbehov og investeringsplaner er presentert i kap. 3. Økonomiplanen i kap. 4 viser hvordan byrådet vil disponere kommunens ressurser til tjenester og investeringer i de kommende årene.

Oslo kommune har mer enn 48 000 ansatte (vel 37 000 årsverk). Byrådet vil stimulere nyskaping, læring og god ledelse i kommunens organisasjon og tjenesteapparat.

Byrådet foreslår at Oslo kommunes samlede investeringer i utbygging, utbedring og vedlikehold i 2013 skal være nær 7,9 mrd. kroner. For hele økonomiplanperioden 2013-2016 foreslås 29,5 mrd. kroner (kollektivselskapenes investeringer ikke inkludert). Store investeringer og lav egenfinansiering vil frem til 2016 øke kommunens lånegjeld til 37 mrd. kroner og gjeldsgraden (forholdet mellom gjeld og driftsinntekter) opp til 80 prosent. Økt låneopptak medfører større fremtidig belastning i form av økte renter og avdrag i driftsbudsjettet.

Staten har i perioden 2006-2013 gjennom kommunens frie inntekter kompensert for oppgaveendringer og befolkningsvekst. Når kommunen likevel får en svekket økonomisk handlefrihet skyldes dette hovedsakelig to forhold:

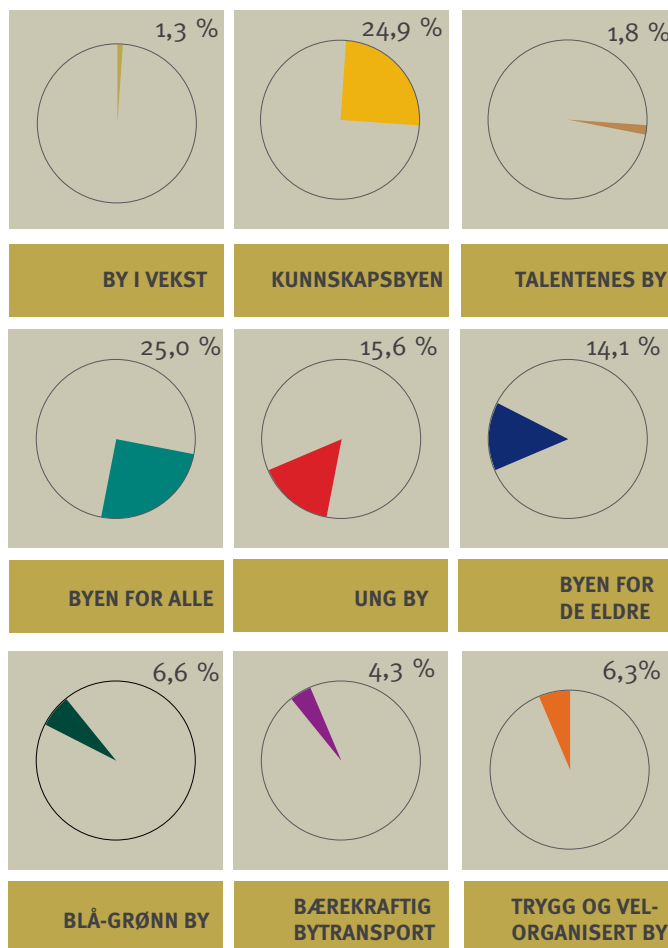
- Kommunens kostnader ved å øke kapasiteten i tjenestetilbudet til en raskt voksende barnebefolkning er større enn den demografiskompensasjonen som staten gir gjennom økningen i de frie inntektene.
- En stadig større andel av de frie inntektene går til å dekke økte pensjonskostnader.

Hovedutfordringene i forhold til kommunens økonomiske handlefrihet i de neste fire årene er at en raskt økende gjeld vil medføre at en stadig større del av kommunens inntekter vil gå til å dekke økte finanskostnader. Oslo kommunes økte utgifter til finansiering av den offentlige tjenstepensjonen i 2013 skyldes både strammere beregningsregler, redusert avkastning, lønnsvekst og økt antall ansatte. Pensjonskostnaden i 2013 forventes derfor å bli nær 390 mill. kroner høyere enn vedtatt økonomiplan. Også i økonomiplanperioden 2013-2016 forventes pensjonskostnadene å øke mer enn de frie inntektene.

En stadig større andel av kommunens frie inntekter fra staten går med til å dekke økte finans- og pensjonskostnader. I 2008 brukte Oslo kommune 16,7 prosent av de frie inntektene til pensjons- og finanskostnader. I 2016 ligger dette an til å utgjøre 22,2 prosent. I løpet av perioden 2012-2016 vil økte pensjonskostnader spise 270 mill. kroner av kommunens frie inntekter og økte finanskostnader vil spise 782 mill. kroner av de frie inntektene. Dermed vil det bli vel 1 mrd. kroner som må dekkes inn med rammereduksjoner i den ordinære driften i den kommende økonomiplanperioden.

På denne bakgrunn er byrådets budsjettforslag stramt, både for 2013 og økonomiplanperioden 2013-2016. Det er nødvendig å redusere sektorenes rammer noe for å bevare kommunens økonomiske handlefrihet og sikre økt egenfinansiering av investeringer.

Byrådets hovedprioriteringer vises samlet i tabell. Hvert område er en sum av flere budsjettkapitler (se vedlegget for oversikt).

Byrådets forslag til budsjettvedtak (kapittel 5) er ordnet etter budsjettkapitler.

I del 2 er kapitlene fremstilt detaljert og sektorvis for hver byrådsavdeling.

OMRÅDENES ANDEL AV BRUTTO BUDSJETTFORSLAG

Beløp i mill.kr.

Overskrifter	2012	2013	2014	2015	2016	%-andeler 2013
By i vekst	598	616	609	613	610	1,34 %
Kunnskapsbyen	10 621	11 433	11 707	11 996	12 236	24,91 %
Talentenes by	807	833	811	804	800	1,81 %
Byen for alle	10 997	11 481	11 405	11 284	11 282	25,01 %
Ung by	6 929	7 161	7 241	7 327	7 419	15,60 %
Byen for de eldre	6 183	6 478	6 466	6 479	6 509	14,11 %
Blå-grønn by	2 819	3 013	2 913	2 833	2 836	6,56 %
Bærekraftig bytransport	1 934	1 983	1 965	1 949	1 946	4,32 %
Trygg og velorganisert by	2 695	2 901	2 898	3 051	3 112	6,32 %
Sum	43 584	45 898	46 016	46 337	46 751	100 %

BY I VEKST

1,3 %

Oslo skal være en attraktiv by, med gode livskvaliteter. Kommunen skal legge til rette for befolkningsvekst og utvikling, samtidig som man ivaretar byens blå-grønne særpreg. Byutvikling omfatter planlegging og oppfølging innenfor arealforvaltning, byggesaker, kulturminnevern og bytransformasjon. Byutvikling legger rammer for byens sosiale og økonomiske utvikling, hvor de store grepene preger byen for generasjoner fremover, mens de små påvirker hvordan livet oppleves for innbyggere og besøkende.

Oslo er en by med sterk befolkningsvekst. Byrådet mener at vekst er grunnleggende positivt og vitner om en attraktiv by som tiltrekker seg innbyggere og næringsaktivitet. Befolkningsvekst i kombinasjon med demografiske endringer, stiller samtidig store krav til utbygging av boliger, arbeidsplasser, infrastruktur, barnehager og skoler. Veksten stiller også krav til et godt regionalt samarbeid om næringsutvikling og areal- og transportplanlegging.

Oslos innbyggertall pr. 01.07.2012 er 618 378, og det er om lag 310 000 boliger i Oslo. Ved arbeidet med Kommuneplan 2008 – Oslo mot 2025 ble det registrert et potensial for bygging av 81 500 nye boliger og et arbeidsplasspotensial på drøyt 165 000,

uten å flytte markagrensen eller berøre friområder og grønne lunger. Oppdaterte beregninger angir en forventet befolkningsvekst for Oslo på om lag 220 000 personer i perioden 2012-2030. Veksten vil være et gjennomgående tema i Kommuneplan 2013, hvor både muligheter og utfordringer vil bli adressert. Byrådet vil gjennom arbeidet med kommuneplanen legge til rette for at Oslo kommune kan løse oppgavene som følger av befolkningsveksten på en bærekraftig måte.

Byrådet koordinerer arbeidet med ny kommuneplan tett opp mot samarbeidet mellom Oslo kommune og Akershus fylkeskommune om regional areal- og transportplanlegging. Bystyret behandlet i møte 28.03.2012 to saker, hhv «Fastsettelse av planprogram for

areal og transport i Oslo og Akershus» og «Vedtak av regional planstrategi for areal og transport i Oslo og Akershus». Den regionale planstrategien redegjør for hovedutfordringer i regionen, hovedmål for planarbeidet og viktige utviklingstrekk innen temaet areal og transport. Det regionale planprogrammet omtaler hvordan Oslo kommune og Akershus fylkeskommune vil gjennomføre plansamarbeidet i fellesskap, herunder utredningsbehov, organisering av planarbeidet og medvirkning.

Byrådet ønsker å føre en aktiv boligpolitikk gjennom å ta initiativ til å transformere større områder, være en aktiv pådriver og koordinator for ulike grunneiere når nye områder skal utvikles og sikre ferdigregulerte boligtomter og arealer for grønn, sosial og teknisk infrastruktur.

Byrådet viderefører arbeidet med Fjordbyen. Fjordbyen er en visjon for hovedstaden, en idé om hvordan Oslos unike strandlinje kan gjenoppstå som hjertet i byen. Byrådet viser her til utbyggingen av Tjuvholmen med ny bystrand og havnepromenaden på Sørengtustikkeren. Byrådet vil ha stort trykk på utvikling av delområdene i Fjordbyen, inkludert Bjørvika og Filipstad, også i årene som kommer.

Goruddalssatsingen er kommunens og statens samarbeid om å forbedre miljø, samferdsel, bomiljø og levekår i Goruddalen. Prioriterte områder er opprustning av nærmiljøer, etablering av gode møteplasser, utdanning, kultur og inkludering. Partene har i løpet av Goruddalssatsingens 5 første år (2007-2011) bidratt med om lag 885 mill. kroner i ekstraordinære midler, og det er gjennomført i alt 259 tiltak. Det arbeides med en rekke tiltak/prosjekter i inneværende år. Satsingen vil pågå ut 2016 hvor Oslo kommune og staten samlet bruker minst 100 mill. kroner ekstra hvert år på Goruddalen. I 2013 foreslår derfor byrådet 50 mill. kroner til ulike drifts- og investeringstiltak i Goruddalssatsingen.

Oslo kommune er en stor grunneier og fokus på god forvaltning av kommunal eiendom er sentralt. Gjennom regulering av

egne tomter, samhandling med private om utbygging og kjøp av eiendom vil bl.a. nødvendige arealer settes av i takt med befolkningsveksten. Gode oversikter skal bidra til bedre utnyttelse av eiendommene og raskere salg der det viser seg at kommunen selv ikke har behov for eiendommene.

Byrådet er opptatt av at en stadig tettere by må ha rikelig av både grønne områder og urbane samlingssteder. Byens torg og møteplasser er viktige arenaer for både innbyggere og besøkende. Det er i perioden 2007-2011 brukt 86 mill. kroner til utvikling og opprusting av eksisterende torg og møteplasser, og byrådet forslår at det bevilges 15 mill. kroner i 2013.

MÅL:

- Oslo skal være en attraktiv by å bo, leve, arbeide og etablere seg i
- Tilrettelegge for økt boligbygging og planlegge for nødvendig sosial og teknisk infrastruktur
- Realisere Fjordbyen
- Forbedre miljø- og boforholdene i Goruddalens utsatte områder
- Utvikle bærekraftig regionalt utbyggingsmønster.

TILTAK:

- Videreføre arbeidet med sentrale byutviklingsområder så som Bjørvika, Filipstad, Kvadraturen, Ensjø og Vollebekk
- Arbeide for effektiv, oversiktlig og forutsigbar plan- og byggesaksbehandling
- Prioritere plan- og byggesaksbehandling om utbygging av skoler, barnehager, sykehjem og store boligprosjekter
- Gjennomføre Goruddalssatsingen og videreføre prosjektet Levende Oslo
- Delta i regionalt samarbeid om areal og transport.

24,9 %

KUNNSKAPS- BYEN

Osloskolen skal gi alle elever mulighet til å realisere sine evner og talenter. Elevene skal utfordres, inspireres og motiveres til å sette ambisiøse mål for egen læring og utvikling. Osloskolen skal bidra til sosial mobilitet og flere elever skal fullføre og bestå et 13-årig opplæringsløp.

En god skole er det viktigste Oslo kommune kan bidra med for byens barn og unge. Derfor styrkes skolebudsjettet i økonomiplanperioden. Kartlegging, tett oppfølging av den enkelte elev og åpenhet om skolens resultater er sentrale virkemidler i osloskolen. Samlet sett viser resultater fra kartlegginger og nasjonale prøver en positiv utvikling. Samtidig er det behov for å videreføre og forsterke innsatsen for å styrke elevenes grunnleggende ferdigheter og resultater i basisfag. Skoler med svake resultater skal følges opp tett slik at alle elever i osloskolen får et likeverdig skoletilbud.

Å hindre frafall og øke andelen som fullfører og består videregående opplæring er en av hovedutfordringene for norsk skole.

I dag går for mange elever ut av grunnskolen med svake grunnleggende ferdigheter som gir dårlige forutsetninger for å lykkes i et videre utdanningsløp. Tidlig innsats, fokus på grunnleggende ferdigheter i basisfagene og tett oppfølging av elevene skal sikre at færrest mulig faller fra. Det skal rettes særlig oppmerksomhet mot overgangen mellom de ulike skoleslagene, blant annet ved egne overgangsprøver.

Skolen skal være et sted som er fritt for mobbing, vold og rasisme, og et sted hvor det stilles strenge krav til arbeidsinnsats, orden og disiplin. Det er sammenheng mellom elevenes lærings- og arbeidsmiljø og prestasjoner i skolefagene. Det er økende utfordringer knyttet til uro, bråk og utagerende adferd i skolen,

og det er nødvendig med en ekstra innsats på området. For å møte denne utfordringen vil byrådet øke bevilgningen med 6 mill. kroner til styrking av bemanningen i støttetjenesten for problem-atferd.

Byrådet vil videreføre og utvide satsingen på elever med særlige talenter i 2013. Osloskolen har i dag tilbud til særlige talenter innen musikk og dans, og flere elever i osloskolen tar fag på høyere nivå. Eksisterende tilbud skal utvides, samtidig som talentsatsingen i osloskolen utvides med flere tilbud, særlig innen realfag. Byrådet vil også begynne arbeidet med å etablere et engelskspråklig offentlig grunnskoletilbud basert på læreplaner utarbeidet av International Baccalaureate Organization (IBO). Elever i osloskolen vil med det få et ambisiøst og spennende opplæringsalternativ som vil gi et godt grunnlag for videre skolegang, studier og arbeid på en internasjonal arena.

Samlet elevtallsøkning i grunnskolen og videregående skole de neste ti år (2013-2023) er anslått til over 17 000 elever, fordelt på ca. 14 000 elever i grunnskolen og i overkant av 3 000 elever i videregående skole. Dette innebærer at osloskolen årlig må gi plass til 1 700 elever, de fleste i nær fremtid. De siste ti årene har det blitt rundt 12 000 flere elever i osloskolen, hovedsakelig siden 2006. De siste årenes vekst i barnekullene innebærer at mange skoler allerede i dag har en høy oppfyltingsgrad. Det er aller høyest vekst for de laveste klassetrinnene. Dette gjør det nødvendig å etablere tilstrekkelig med plasser i elevenes nærområder slik at skoleveien ikke blir for lang for disse elevene. Fremskrivningen av antall elever viser kraftigst vekst i indre by. Dette gjør det utfordrende å anskaffe skoletomter i pressede sentrumsområder.

Byrådet vil i økonomiplanperioden etablere over 11 000 skoleplasser i grunnskole, videregående skole og i voksenopplæringen, hvorav konkrete prosjekter med rundt 6 700 nye elevplasser nå er innarbeidet.

3 MRD.

**TIL SKOLEUTBYGGING OG
REHABILITERING I 2013**

**DET SKAL BYGGES
NESTEN TO KLASSEROM
I UKEN I GJENNOMSNITT
I 2013-2016**

**ELEVTAALLSVEKSTEN
I OSLO ER 4 GANGER
HØYERE ENN LANDS-
GJENNOMSNITTET**

Det er et overordnet mål å ferdigstille skoleanlegg til rett tid, kostnad og i samsvar med bystyrets vedtak om miljøkrav ved rehabilitering og nybygging. I 2013 er det avsatt over 3 mrd. kroner til skoleutbygging og rehabilitering. Byrådet vil erverve tomter til nye skoler med god lokalisering. Dette er ledd i arbeidet med byutvikling og arealplan og det er avsatt midler til tomtekjøp i investeringsbudsjettet.

MÅL:

- Alle skal lære mer – elevenes grunnleggende ferdigheter og kunnskaper i basisfagene skal styrkes
- Flere elever og lærlinger skal fullføre og bestå videregående opplæring
- Alle skal ha et godt lærings- og arbeidsmiljø, preget av ro og orden
- Skolekapasiteten skal dekke fremtidig elevtallsvekst.

TILTAK:

- Satsingen på tidlig innsats og styrking av elevenes ferdigheter i basisfagene systematiseres og forsterkes
- Økt innsats mot frafall, blant annet gjennom fokus på overgangen mellom skoleslagene og særlige tiltak rettet mot yrkesfagene
- Videreføre arbeidet for å fremme ro og orden i skolen
- Videreutvikle osloskolens tilbud til talentfulle elever
- Etablere 11 000 nye skoleplasser i perioden 2013-2016.

TALENTENES BY

Oslo skal være talentenes by. Kommunen skal bidra til å styrke Oslos attraktivitet som besøksmål, lokaliseringssted for internasjonale begivenheter, etablerings- og investeringsområde og arbeidsmarked for kunnskaps- og kulturarbeidere fra inn og utland. Det skal legges til rette for utvikling av et lønnsomt næringsliv som skal være internasjonalt konkurransedyktig og en innovativ drivkraft for hele landet.

Hovedstadens sterke vekst er et samspill mellom økende befolkning og verdiskaping. Oslo skal være mulighetenes by, og byrådet vil legge til rette for at flest mulig skal bidra og lykkes i arbeidslivet. Byrådet vil utvikle Oslos attraktivitet og profilere hovedstadens fortrinn som næringsregion, nasjonalt og internasjonalt. Det skal derfor utvikles strategier for å styrke Oslos attraktivitet og profilering av byen. Byrådet vil målrette den næringspolitiske innsatsen ved å tilrettelegge for talenter, kreative næringer og entreprenører, og tiltrekke etableringer og investeringer fra utlandet til Oslo. Oslo skal fremstå som en innovativ, attraktiv og levende region i Europa for etablering og utvikling av festivaler, kulturarrangementer og som arbeidssted for nyskapende kunstnere. Byrådet vil gjennom

å etablere et næringsutviklingsselskap styrke samarbeidet med næringsliv og kunnskapsinstitusjoner om innovative tiltak med mål om flere vekstbedrifter. Et tett samarbeid med byens kunnskapsmiljøer – universitet, høyskoler, forskningsmiljøer, privat næringsliv og statlige aktører skal legge til rette for at potensialene i verdiskapende innovasjonsmiljøer kan realiseres. Byrådet vil også bidra til næringslivet gjennom en aktiv arealplanlegging og rask byggesaksbehandling.

Skolen må legge til rette for at elever får mulighet til å dyrke og utvikle sitt talent. Osloskolen har gode erfaringer med tiltak for talentfulle elever, blant annet i form av at elever tar fag på høyere nivå og særskilte talentsatsinger.

Oslo er landets kulturhovedstad, preget av et mangfoldig tilbud av høy kunstnerisk kvalitet. Kulturtilbudet og høy deltagelse i kulturelle aktiviteter er viktig fordi det gir bidrag til livskvalitet og styrker byens grunnlag for kreativitet og verdiskaping. Landets mest aktive kulturbrukere bor i Oslo og kulturtilbudet i Oslo skal være tilgjengelig for alle. Et mangfoldig og sterkt kulturliv og bærekraftige kulturnæringer gir hovedstaden et fortrinn. Oslo er «..liten til å være så stor», det vil si stor nok til å romme kultur- og

næringsmiljøer med tilstrekkelig bredde og tyngde, men samtidig internasjonalt sett liten og intim. Dette gir byen et spesielt potensial for sjangerblanding og nyskaping som byrådet vil utløse ved å være en aktiv tilrettelegger for å styrke byens kulturliv.

Oslo skal iverksette charteret for integrerende byer i tråd med politikken for OXLO – Oslo Extra Large, arbeidet for en raus og tolerant by, åpen for mangfoldets muligheter.

En ansvarlig forvaltning og formidling av byens kunstsamlinger skal sikres for kommende år. Edvard Munchs kunst er en viktig del av verdens kulturarv og kommunen har derfor et stort ansvar for å sikre kunsten for fremtiden. Bygging av nytt Munch-museum er av avgjørende betydning for å sikre ivaretagelsen av denne verdifulle samlingen. Munch-jubileet i 2013 skal feire 150-årsdagen for Munchs fødsel, og vil belyse Munchs kunstneriske livsverk.

Et nytt hovedbibliotek skal bygges. Biblioteket skal formidle kultur, kunnskap og informasjon til et bredt publikum. Kommunens kulturtilbud skal bidra til at barn og unge får gode muligheter til kunst- og kulturopplevelser i skoledagen gjennom samarbeid med byens bibliotek, museer, teatre, musikkscener, organisasjoner og enkeltkunstnere. Eiendommer som er egnet som atelierer, verksteder eller til andre kulturformål skal fortsatt stilles til rådighet for byens kunstnere.

2,6 MRD.
BYRÅDET FORESLÅR 2,6 MRD.TIL
NYTT HOVEDBIBLIOTEK

200 MILL.
MER ENN 200 MILL. FORDELES
TIL MANGE HUNDRE MOTTAKERE
INNEN KULTUR, BARN/UNGE

**OSLOFOLK BESØKER KULTUR-
INSTITUSJONER I SNITT 20,3
GANGER I LØPET AV 12 MND**

MÅL:

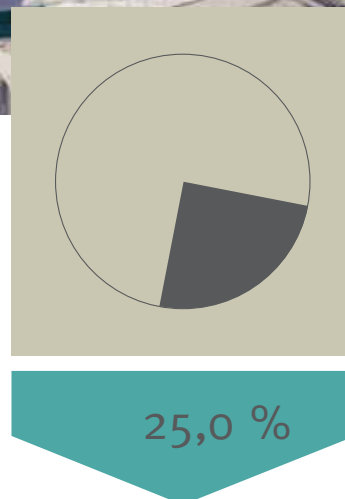
- Oslo skal være åpen, inkluderende og attraktiv å leve, arbeide og etablere seg i
- Oslo skal ha et kunnskapsbasert næringsliv med høy verdiskaping
- Oslo skal være en by der kunst og kultur utvikles, utforskes, forvaltes og formidles
- Oslo skal tilby alle barn og unge kunstopplevelser og deltagelse i kreativt kulturliv
- Byrådet skal ivareta, optimalisere og realisere kommunens verdier i aksjeselskaper og foretak.

TILTAK:

- Utarbeide strategier for utvikling av Oslos attraktivitet og profilering av Oslo
- Iverksette charteret for integrerende byer, i tråd med politikken for OXLO – Oslo Extra Large
- Etablere næringsutviklingsselskap for å styrke Oslos posisjon som etablerings- og investeringsområde
- Bygge nytt hovedbibliotek, gjennomføre Munch-jubileet; «MUNCH 150», og fremme sak om nytt Munch-museum
- Tilrettelegge for utvikling av byens kulturinstitusjoner, musikkhovedstaden, samt tilrettelegge for innovasjon og samarbeid mellom kultur og næring.

BYEN FOR ALLE

Oslo er mulighetenes by hvor det skal være godt å bo, vokse opp og leve for alle. Alle skal gis like muligheter til å klare seg selv. Byen tiltrekker seg mange ressurssterke mennesker, men også mennesker som trenger en hjelpende hånd. Alle har ansvar for eget liv, men byrådet vil sørge for et godt sikkerhetsnett for alle som trenger det. Oslo skal være en inkluderende by som kjennetegnes av mangfold, toleranse og omsorg for de svakeste.

O Oslo er en by i stor vekst med en mangfoldig sammensatt befolkning. Byrådet vil fremover prioritere å utvikle tjenestetilbudet i tråd med denne veksten.

Oslos befolkning skal ha tilgang til nødvendig akutt helsehjelp og gode legetjenester. Byrådet vil derfor starte arbeidet med å etablere en ny Storbylegevakt som gir Oslo en moderne legevakt med høy kompetanse, godt samarbeid mellom tjenester og kort vei til akuttsykehus. Samtidig sikres legevakt på Aker slik at den har tilstrekkelig kapasitet for Oslos kraftige befolkningsvekst. Byrådet støtter intensjonen bak Samhandlingsreformen.

Målene med forebyggende helsearbeid er å bedre innbyggernes helsetilstand og redusere unødvendige sykehusinnleggelser. Samtidig tar kommunen imot pasienter fra sykehus tidligere enn før. Utviklingen av Samhandlingsarena Aker er viktig i tillegg til lokale tiltak som kan forebygge og redusere opphold i sykehus.

Byrådet vil prioritere arbeidet for folkehelsen og forebygging av helseproblemer med særlig satsing på barn og unge. Byrådet vil i 2013 legge frem en sak om rehabilitering. Forebygging skal gjøres i tråd med Folkehelseplanen, skolehelsetjenesten, helsesøstertjenesten og samarbeid med spesialisthelsetjenesten.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten er ofte første møte med kommunen for barn og familier som trenger bistand, og kan bidra til at det gis et helhetlig og samordnet hjelpetilbud. Alle skoler skal ha en åpen og tilgjengelig skolehelsetjeneste.

Byrådet er opptatt av å gi flere muligheten til å kunne delta i arbeidslivet og dermed kunne forsørge seg selv. For å gjøre flest mulig selvhjulpne vil byrådet fortsatt prioritere aktive tiltak og vilkår for sosialhjelp. Dette skal gjøres ved å utnytte mulighetene innenfor kvalifiseringsprogrammet og introduksjonsprogrammet. Byrådet vil også satse på norskopplæring og kvalifisering med særlig fokus på yrkesrettet norskopplæring.

Byrådet vil videreutvikle et bredt spekter av virkemidler i den sosiale boligpolitikken rettet mot de som trenger det mest. Byrådets mål er at flest mulig skal bli i stand til å eie sin egen bolig. Virkemidler som økt bruk av startlån fra Husbanken skal prioriteres. Alle skal få muligheten til å gjøre en boligkarriere og kunne få utarbeidet en boplan som setter langsiktige mål for en mer selvstendig bosituasjon. Samarbeid med private og statlige aktører om nye ordninger som stimulerer til økt selveierskap skal utvikles. Byrådet vil følge opp boligbehovsplanen for vanskeligstilte og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Det er behov for å tilrettelegge for flere boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne både i privat og kommunal regi. Byrådet vil legge til rette for flere prosjekter der beboere går sammen om å kjøpe/bygge egne samlokaliserte boliger, samt egne tilrettelagte boliger i etablerte boligområder. Det skal legges vekt på brukermedvirkning.

Oslo sentrum har lenge kunnet karakteriseres ved mer åpent rusmisbruk enn noen annen europeisk storby. Områder med åpenlys omsetning og bruk av illegale rusmidler har negative konsekvenser både for den rusavhengige og for byens innbyggere. Byrådet vil fortsatt prioritere den langsiktige innsatsen med å løse opp byens åpne russcener, og vil derfor videreføre sentrums-

arbeidet. Dette er et samarbeid mellom kommunen, spesialisthelsetjenesten, politiet og frivillige aktører. Målet er å hjelpe flere i miljøet for å bedre deres livssituasjon, redusere rekrutteringen til miljøet og gjøres byen tryggere for alle. Fremover vil byrådet satse på bo- og aktivitetstilbud til denne gruppen kombinert med omsorgs- og helsetilbud.

Byens kirkekapasitet skal tilpasses det reelle behovet. Oslos kirkebygg er også en del av byens kulturarv og verdifulle arenaer for lokale kulturarrangementer.

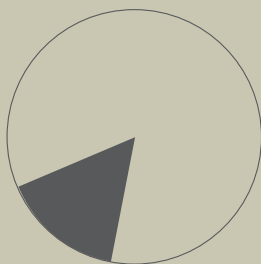

MÅL:

- Høy akuttberedskap og kvalitativt gode legetjenester
- Alle skoler skal ha en åpen og tilgjengelig skolehelsetjeneste
- Gi flere muligheten til å forsørge seg selv
- Ha et tilstrekkelig og variert botilbud til kommunens vanskeligstilte og til personer med nedsatt funksjonsevne
- Løse opp åpne russcener i Oslo.

TILTAK:

- Starte arbeidet med å etablere en moderne Storbylegevakt
- Utvide og styrke tilbudet ved helsestasjonene og skolehelsetjenesten
- Tilby gode kvalifiseringsprogram og introduksjonsprogram med særlig fokus på yrkesrettet norskopplæring
- Følge opp boligbehovsplanen og prøve ut ordninger som stimulerer til selveierskap
- Videreføre og videreutvikle samarbeid mellom kommune, politi, spesialisthelsetjeneste og frivillige aktører i sentrum.

15,6 %

UNG BY

Byrådet er opptatt av å sikre gode oppvekstvilkår for alle byens barn og unge. Byrådet har som mål at alle barnehager skal ha høy kvalitet og gi et godt pedagogisk tilbud. Det er spesielt viktig at alle barn i førskolealder lærer seg norsk, slik at de får en best mulig start i skolen. Byrådet vil tilby plass til flere enn de som omfattes av den lovfestede retten til barnehageplass. Samarbeid mellom skole, barnehage og barnevern er avgjørende for at barn og unge som trenger det skal få hjelp og bistand.

B Byrådet vil utvikle kvaliteten på barnehagetilbudet og styrke barnehagen som læringsarena, slik at hvert barn sikres et best mulig utgangspunkt i livet. Høy kompetanse hos de ansatte er viktig for kvaliteten i barnehage. Byrådet vil fortsatt arbeide aktivt for å beholde og tiltrekke seg faglig gode pedagoger til barnehagene. Oslo kommune vil samarbeide med Høgskolen i Oslo og Akershus om arbeidsplassbasert utdanning for førskolelærere.

I Oslo er det mange barn som ikke kan godt nok norsk når de begynner på skolen. I 2011 hadde 70 prosent av de

minoritetsspråklige barna som begynte i osloskolen vedtak om særskilt norskopplæring etter opplæringsloven. Det betyr at de er vurdert til ikke å ha tilstrekkelige norskferdigheter til å følge ordinær opplæring. Dette utgjør 1 700 barn, eller hver fjerde av skoleårets 1. trinnselevener. Majoriteten av disse barna har gått i barnehage.

Kunnskaper i norsk er avgjørende for at barn skal få et godt læringsutbytte i skolen, og kan også påvirke barnas muligheter til å delta i samfunnslivet og i sosiale aktiviteter. Forskning viser en sammenheng mellom læring i småbarnsalderen og barns

muligheter for å lykkes i skolen. Byrådet vil sikre at barnehagene jobber systematisk med språkstimulering og gjør en særskilt innsats overfor barn som trenger støtte. Det vil være viktig at flest mulig barn går i barnehagen lenge nok til at de får fullt utbytte av den pedagogiske innsatsen.

De senere årene har det vært sterk vekst i antall barn 1-5 år, samtidig som en stadig større andel av de foresatte ønsker barnehageplass. Selv med økt befolkning og etterspørsel, har kommunen kunnet tilby barnehageplass til alle barn med lovfestet rett. Siden 2008 har antallet som går i barnehage økt med over 4 400 barn. Ved årsskiftet 2011/12 hadde over 35 500 barn plass i Oslos barnehager. Dekningsgraden for barn i alderen 1-5 år har økt fra 76,9 prosent i 2006 til 84,8 prosent i 2011. I kommende økonomiplanperiode har byrådet mål om å tilby barnehageplass til flere barn enn de som omfattes av lovfestet rett til plass. Totalt for planperioden legger byrådet opp til etablering av 2 900 nye barnehageplasser, hvorav 2 500 plasser etableres i privat regi.

Byrådet er opptatt av forebyggende arbeid og differensierte tilbud i barnevernet. SaLTo-modellen viser stadig gode resultater og byrådet vil fortsatt prioritere dette arbeidet. Gode rammevilkår for frivillig sektor og satsing på gode rusfrie og trygge kultur- og fritidstilbud for barn og unge prioriteres. Barnevernet skal være kompetent med vekt på tidlig innsats, skolegang og ettervern. Overordnet opplæringsplan i barnevernet videreføres, blant annet lederopplæring og opplæring i å samtale med barn. Et godt samarbeid mellom skole, barnehage og barnevern er viktig for at det enkelte barn skal få riktig hjelp. Samarbeidet skal styrkes ved aktiv bruk av samarbeidsavtaler mellom aktørene. Barnevernsbarn skal få opplæring eller alternativ skolegang hvis de ikke kan nyttiggjøre seg det ordinære skoletilbudet. Byrådet vil i 2013 legge frem en sak om barnevernet.

150 MILL.

**ÅRLIG TIL REHABILITERING
AV BARNEHAGER**

500

**FORVENTET 500 FLERE
BARN I BARNEHAGE-
ALDER I 2013**

**NÆR 8 AV 10 FORELDRE
ER MEGET TILFREDS MED
BARNEHAGETILBUDET**

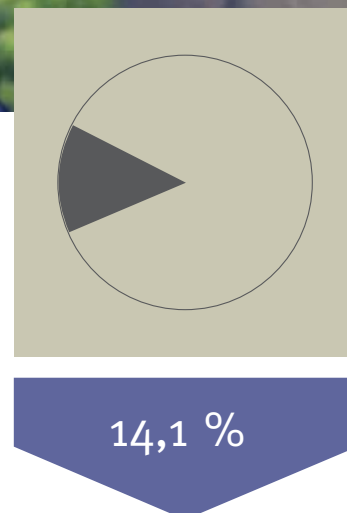
Familier med lav inntekt vil fortsatt subsidieres for kostnader ved barns deltakelse i barnehage, aktivitetsskole, fritidsaktiviteter og ferietilbud. Det skjer via kommunens inntektsgraderte ordninger, gratis ferie- og fritidstilbud og skjønnsmåling av sosialstønad hvor barns behov legges til grunn.

MÅL:

- Høy kvalitet og likeverdig tilbud i Oslos barnehager
- Alle ansatte i barnehagene skal kunne godt norsk og ha kunnskaper om barns språkutvikling
- Alle barn skal kunne norsk før skolestart
- Det skal tilbys barnehageplass til flere barn enn de som omfattes av lovfestet rett til plass
- Et kompetent barnevern skal gi hvert enkelt barn riktig hjelp.

TILTAK:

- Styrke kvaliteten og barnehagen som læringsarena
- Bidra til kompetanseutviklingen av ansatte i barnehagene
- Utvikle verktøy og rutiner for å sikre et godt språkmiljø og god oppfølging av barn som trenger språktiltak
- Det skal netto etableres 500 nye barnehageplasser i 2013 og totalt 2 900 plasser i økonomiplanperioden
- Styrke samarbeidet mellom barnevern og skole og mellom barnevern og barnehage.

BYEN FOR DE ELDRE

Oslo skal være en by der seniorer kan jobbe lenge, delta i frivillig arbeid og være trygge på at de får den hjelpen de trenger når de har behov for det. Byrådets overordnede mål er at Oslo skal være en foregangsby for kvalitet i eldreomsorgen. Tjenestetilbudene i Oslo skal være brukerorientert, med størst mulig grad av brukermedvirkning og valgfrihet.

Byens seniorer er en ressurs for byen. Eldre-befolkningen får stadig bedre helse og lever lengre. Antall personer over 67 år i byen vil øke fremover, og derfor bygges det opp et tjenestetilbud for å møte fremtidige eldres behov. Byrådet ønsker å vektlegge trivsel, trening og trygghet i sin seniorpolitikk.

De aller fleste eldre ønsker å bo hjemme lengst mulig. Byrådet ønsker å legge til rette for at flere kan leve gode og selvstendige liv. Allerede nå er det innført fritt brukervalg i hjemmetjenestene i hele byen. Ved å fortsette arbeidet med hjelp-til-selvhelp i hjemmetjenestene vil flere kunne være selvhjulpne.

Alle bydeler har et tilbud til personer over 67 år gjennom lokale seniorsentre. Byrådet vil arbeide for at byens mange seniorsentre skal bli mer attraktive for flere eldre og legge til rette for store miljøer med mange tilbud.

Byrådet vil legge til rette for omsorgstilbud med både selveide og leide boliger der eldre kan få omsorg døgnet rundt. Omsorg+ er et boligtilbud som inneholder aktivitetssenter og tilbud om middagsservering, samt døgnbemannet resepsjon. Siden 2010 er det etablert til sammen 544 Omsorg+ boliger i 6 bydeler. Disse er eid og drevet av kommunen eller av private og ideelle aktører.

I 2014 vil ytterligere 117 boliger ferdigstilles. Fram mot 2015 er målet at totalt 1000 Omsorg+ boliger skal stå klare.

Omsorgsbygg skal gjennom godt vedlikeholdte og tilpassede bygninger tilby god kvalitet på byggene som benyttes til pleie- og omsorgstjenester.

En del eldre vil på et tidspunkt i livet få behov for en sykehjemsplass. Sykehjemmet er beboernes hjem og skal innrettes på en måte som best mulig ivaretar dette. Det betyr at vi skal vektlegge beboernes ønsker og behov. Antall tosengsrom skal fortsatt reduseres, parallelt med at tilstrekkelig kapasitet sikres ved å følge opp Sykehjemsbehovsplanen. Byrådet vil legge til rette for at ektefeller eller partnere hvor begge er pleietrengende, skal få bo sammen på sykehjem. Dette skal også være en mulighet når bare den ene får innvilget sykehjemsplass. Byrådet forutsetter at alle sykehjem skal tilpasse tilbudet sitt i retning av at de eldre skal være sjef i eget liv og i stor grad bestemme når de skal stå opp, spise, delta på aktiviteter og legge seg. Utgangspunktet er beboernes ønsker.

Byrådet vil satse mer på tilbudet til hjemmeboende med demenssykdom. I 2013 skal det etableres demensteam i alle bydeler. Demensteamene skal sammen med bydelenes demenskoordinatorer bidra til at utredning og diagnostisering av personer med demens kan gjennomføres i kommunen. Det skal gis dagaktivitetstilbud til personer med demenssykdom i alle bydeler. Tilbudene kan etableres lokalt i en eller flere bydeler og som byomfattende tilbud gjennom Sykehjemsetaten. Tilbudene kan ha ulik innretning og lokalisering.

Gjennom å legge vekt på et rikt sosialt liv og god helse vil flere kunne ha en aktiv alderdom. Oslo har et godt og mangfoldig tjenestetilbud bestående av mange ulike tilbud som er tilpasset ulike behov.

MÅL:

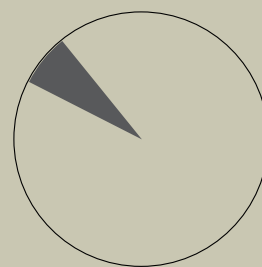
- Flere eldre skal kunne bo hjemme og mestre egen hverdag
- Flere eldre skal oppleve seniorsentrene som et attraktivt tilbud
- Flere eldre skal tilbys et boligtilbud med mulighet for omsorg døgnet rundt
- Sykehjem skal være gode hjem for beboerne
- Hjemmeboende med demens skal ha en aktiv og meningsfylt hverdag.

TILTAK:

- Innføre «hjelp til selvhjelp»-prinsipper i hjemmetjenesten i alle bydeler og styrke arbeidet med rehabilitering og forebygging
- Videreutvikle seniorsentrene som en sosial møteplass med et mangfold av aktiviteter
- 117 nye Omsorg+ boliger ferdigstilles i 2014
- Redusere antall tosengsrom
- Utvikle et variert aktivitets- og dagtilbud for demente som bor hjemme og opprette demensteam i alle bydeler.

BLÅ-GRØNN BY

6,6 %

Oslo skal være en internasjonalt ledende miljøby. Byen skal fremstå som ren og brukervennlig med vekt på universell utforming. Byrådet vedtok i 2012 Handlingsplan for miljø og klima og vil følge opp denne. Videre vil byrådet satse på energieffektivisering og fornybar energi - det skal være enkelt å velge miljøvennlige løsninger når man bor i Oslo. Oslo skal være verdens vinterhovedstad. Markagrensen skal bevares, og befolkningen skal ha god tilgang til grøntarealer og idrettsanlegg.

Oslo er en mangfoldig by med Marka, strendene, kystlinjen, bykjernen og parkene. Byrådet vil at innbyggerne skal oppleve Oslo som en god by å bo i med gode og brukervennlige byrom. Byrådet vil forsterke innsatsen på bedre renhold i sentrumsnære områder. Byen skal fremstå som ren, trivelig og velholdt. For å oppnå en helhetlig og effektiv forvaltning av byrommet er mye av forvaltningsoppgavene samlet i Bymiljøetaten. Ruskenaksjonen videreføres og har en viktig rolle som pådriver for en ren by. Innsatsen for å rehabilitere fontener økes i 2013 og ansvaret legges til Vann- og avløpsetaten.

Byrådet vil etablere gjenbruksstasjon på Smestad for å nå målet

om 50 prosent materialgjenvinning innen 2014. Byrådet er opptatt av å sikre en forsvarlig håndtering av farlig avfall.

Bygging av behandlingsanlegg for matavfall (biogassanlegg) i Nes kommune ferdigstilles vinteren 2012/13. Biogassen vil gå til drivstoff for blant annet busser og renovasjonsbiler og vil være et viktig ledd i arbeidet for klimanøytrale transportløsninger. Bystyret har satt som mål at alle oljefyrer i hele byen skal fases ut innen 2020. Klima- og energifondet og tilskudd fra ENOVA er hovedvirkemiddel for å oppnå dette. Alle kommunens virksomheter skal være miljøsertifisert.

10. MILL.

EKSTRA TIL RENHOLD I SENTRUMSNÆRE OMRÅDER

MELDING OM BAD OG SVØMMEHALLER I 2013

ARBEIDET MED Å FÅ ALLE BYENS FONTENER I DRIFT STARTER I 2013

Byrådet vil arbeide for å sikre at Oslo overholder krav til luftkvalitet og vil arbeide langsiktig for reduksjon i luftforurensingen og samtidig iverksette akutttiltak. Byrådet vil videre opprettholde piggdekkgebyret som et permanent miljøtiltak for å redusere mengden svevestøv. Byrådet vil prøve ut alternativer til veisalting og redusere bruken av veisalt.

Vann er en viktig ressurs, og vannkvaliteten og sikkerheten ved vannleveransen er avhengig av god kvalitet på vannledningsnettet. Prosjektet Midgardsormen ferdigstilles i 2014. Dette innebærer en opprusting av avløpsnettet i indre by, noe som vil gi en kapasitetsøkning på avløpssiden og hindre at forurenset avløpsvann renner ut i Akerselva og i fjorden. Dette vil gi betydelige miljøgevinster for byen. Arbeidet med ny vannkilde for Oslo er høyt prioritert.

Arbeidet med å redusere klimagassutslipp og å effektivisere energibruk er viktig. Byrådet vil kartlegge Oslos potensial for produksjon av fornybar energi og videreutvikle kommunens rolle fra avfallsbehandler til produsent av fornybar energi. Kommunen deltar i programmet Framtidens byer. Målet er å halvere klimagassutslipp innen 2030 i forhold til nivået i 1991. Handlingsplan for miljø og klima ble vedtatt av bystyret i 2012 og gjennomføringen av tiltakene i handlingsplanen vil stå sentralt i kommunens miljø-satsing i økonomiplanperioden.

Tilgang til grøntområder og muligheter for et mangfold av fysisk aktivitet er viktig. Marka og øyene er sentrale, og byrådet vil arbeide for å etablere en mest mulig sammenhengende kyststi langs fjorden.

Byrådet vil videreføre det gode samarbeidet med idretten og vil legge stor vekt på idrettens egne anbefalinger når nye idrettsanlegg skal planlegges og realiseres. Bystyret har vedtatt å samarbeide med idretten om en søknad om å få arrangere OL i 2022. Eksisterende idrettsanlegg representerer store verdier, og å ta vare på disse verdiene gjennom godt vedlikehold av anlegg er viktig. Vedlikeholdsbehovet skal kartlegges og en plan for innhenting av vedlikeholdsetterslepet utformes. Byrådet vil i 2013 legge frem en melding om bad og svømmehaller i Oslo. Byrådet er opptatt av å sikre fortsatt gode rammevilkår for idretten og vil arbeide for at byrommene sammen med friluftsområdene og idrettsanleggene er godt tilrettelagt for fysisk aktivitet og gir gode muligheter for helsefremmende utfoldelse. Ved rehabilitering og bygging av nye anlegg vil byrådet vektlegge universell utforming.

Byrådet vil fortsette å arbeide for å gjenåpne elve- og bekkestrekninger der dette er mulig. Som følge av befolkningsveksten og de forventede klimautfordringene har byrådet startet arbeidet med en langsiktig strategi for bedre overvannshåndtering i Oslo.

MÅL:

- Brukervennlige, rene og godt vedlikeholdte byrom
- Effektiv ressursutnyttelse og kretsløpsbasert avfallshåndtering
- God luftkvalitet, rent vann og reduserte klimagassutslipp
- God tilgang til grøntområder og anlegg for idrett, rekreasjon og fysisk aktivitet
- Forvalte Oslos biologiske mangfold og kulturlandskap på en bærekraftig måte.

TILTAK:

- Holde parker og grøntområder, veier, fortau og plasser rene, og i god stand
- Videreføre satsingen på utvidet kildesortering ved å etablere ny gjenbruksstasjon på Smestad
- Fase ut bruk av fossil energi til oppvarming innen 2020
- Legge frem en melding om bad og svømmehaller i Oslo og utarbeide skjøtelsesplan for grøntområdene i byggesonen
- Etablere grøntkorridor langs elvene i forbindelse med byutviklingen og opparbeide turveier langs elver.

4,3 %

BÆREKRAFTIG BYTRANSPORT

Oslo skal være en miljøby med god mobilitet og en effektiv kombinasjon av transportformer. Nøkkelen til å nå Oslos ambisiøse klimamålsettinger er å prioritere klimanøytrale transportløsninger og gjøre det enkelt å velge kollektivtransport. Byrådet vil gjennomføre en betydelig kollektivsatsing – bl.a. anskaffe ny trikkepark og oppgradere trikkeinfrastruktur. Sykkelsatsingen fortsetter i 2013, og byrådet vil stille miljøkrav til drosjenæringen.

Fortsatt satsing på kollektivtransport er avgjørende for å nå Oslos mål om 50 prosent reduksjon i utslipp av klimagasser innen 2030. I rushtiden til og fra Oslo sentrum er kollektivtrafikken den dominerende transportformen med en markedsandel på ca 80 prosent. Kollektivreiser står nå for 44 prosent av den motoriserte trafikken i Oslo. I indre by disponerer ca. halvparten av husstandene bil, og kollektivandelen er tilsvarende høy. Byrådet vil i 2013 videreføre lav pris på månedskort på kollektivtransport. Kommunens tilskudd til kollektivtrafikken økes. Økt effektivisering vil være viktig for å bedre kollektivtrafikkens finansieringsevne.

Trikken er viktig. Byrådet vil fornye trikkeparken. Eksisterende trikkenett bør utvides gjennom etablering av trikkelinjer i bl.a. Dronning Eufemias gate for å kunne betjene byutviklingsområdene langs byens fjordside. Byrådet vil også legge frem sak om mulig trikkelinje fra Sinsen til Tonsenhagen.

I 2013 vil byrådet arbeide for å redusere vedlikeholdsetterslepet på T-banen, øke frekvensen og utvide tilbudet. Oppgradering av Lambertseterbanen ferdigstilles i 2013 og flere nye MX-vogner skal brukes til fulle tog lengder på Furusetbanen og Grorudbanen og 7,5 min. ruter på Røabanen. Bygging av Lørenbanen starter opp i 2013. Byrådet vil legge frem sak om ny stasjonsstruktur for

Frognersesterbanen og i den forbindelse også arbeide for nytt planfritt kryss på Vinderen og utrede forlengelse fra Frognersesteren.

Byrådet vil videre se på muligheten for å utvide fergetrafikken i fjordbyen og å vurdere nye og hensiktsmessige anløpspunkter og kaianlegg for fergetrafikken.

I byens arealplanlegging skal utbygging av nye boliger og næringsbygg ses i nær sammenheng med god kollektivbetjening. Arealplanen skal sikre fremføring av T-bane og annen infrastruktur.

Oslopakke 3 er en finansieringspakke for samferdselsinvesteringer og drift i kollektivtrafikken i Oslo og Akershus frem til 2032. Avtalen ble reforhandlet våren 2012, og gir nå rom for økt satsing på kollektivtrafikk.

En regional tilnærming til mobilitetsutfordringene i hovedstadsområdet er viktig. For å legge til rette for økt kollektivandel

i hovedstadsområdet vil byrådet arbeide for å etablere innfartsparkering ved knutepunkter og jernbanestasjoner. Dette må sees i sammenheng med det regionale plansamarbeidet.

Klimanøytrale transportløsninger skal prioriteres for å redusere klimagassutslipp og bidra til bedre luftkvalitet. Byrådet fortsetter satsingen på el-biler ved etablering av 200 nye ladestasjoner i 2013. I 2012 startet forsøk med hydrogenbusser i ordinær rutetrafikk som et ledd i HyNor-satsingen. Byrådet vil fase inn krav om nullutslippsteknologi eller klimanøytralitet for busser som betjener ruter i Oslo. I ny lokal drosjeforskrift vil det bli stilt miljøkrav til drosjenæringen.

For å øke sykkelandelen har byrådet stort fokus på tilretteleggingen for syklister. En ny strategi for videre sykkelsatsing skal utarbeides i 2013. Byrådet vil fortsette utbyggingen av sykkelveiene i Oslo med vekt på å ferdigstille hovedsykkelveinettet. Det skal investeres 500 mill. kroner i perioden 2013-2016. Byrådet vil sørge for bedre vintervedlikehold av bestemte sykkeltraseer og opprette flere sykkelparkeringsplasser i sentrum.

Byrådet vil i 2013 etablere et kommunalt parkeringsorgan. For å bedre fremkommeligheten skal parkeringsplasser på gateplan reduseres og etableringen av underjordiske parkeringshus vurderes. Byrådet vil fremme grønn varedistribusjon. Prosjektet Grønn Bydistribusjon skal utvikle løsninger for en mer effektiv og miljøvennlig varedistribusjon i sentrum.

Fram til 2030 forventes godstrafikken på Østlandet å øke med 50 prosent eller mer. Byrådet vil overføre mer gods fra vei til sjø og bane. Alnabruterminalen er landets viktigste stykkgodsterminal, og Oslo havn er landets viktigste importhavn. Byrådet vil legge til rette for at Oslo havn utvikler seg til en moderne og arealeffektiv havn og at skip som legger til kai i Oslo kan benytte landstrøm. Dette vil bidra til reduksjon av klimagassutslipp og lokal luftforurensning.

200
NYE LADESTASJONER
FOR EL-BIL I 2013

STRATEGI FOR VIDERE
SYKKELSATSNING

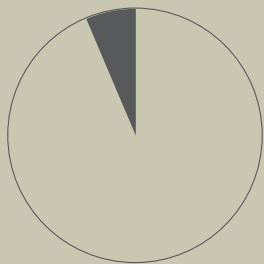

MÅL:

- Halvere klimagassutslipp innen 2030 i forhold til nivået i 1991
- Brukervennlig, effektivt, kapasitetssterkt og pålitelig kollektivtilbud
- Prioritering av klimanøytrale transportløsninger
- Enkelt og trygt å sykle i Oslo
- Mer miljøvennlig godstransport.

TILTAK:

- Utvide kapasiteten i kollektivtrafikken og stille miljøkrav til drosjenæringen
- Igangsette arbeid med anskaffelse av ny trikkepark og opprette et prosjekt for å gjennomføre den nødvendige oppgraderingen av trikkeinfrastrukturen
- Implementere nullutslippsstrategi med etablering av 200 el-bil ladeplasser i 2013 og videreutvikling av byrådets hydrogensatsing
- Satse en halv mrd. kroner på sykkel 2013-2016
- Effektiv havn med tilbud om landstrøm, satsing på grønn varedistribusjon.

6,3 %

TRYGG OG VEL-ORGANISERT BY

Oslo skal være en trygg by med en høy beredskap som skal sikre innbyggerne hjelp og viktige tjenester ved brann, ulykker og andre uønskete hendelser. Byrådet vil arbeide for trygge offentlige rom. Byrådet vil sikre at kommunen er forberedt på nye utfordringer i forbindelse med klimaendringer og ekstremvær. Byrådet ønsker å utvikle den kommunale organisasjonen til å tilby bedre og mer brukerorienterte tjenester.

OOslo skal være en trygg by. Byrådet vil derfor videreføre ordningen med Oslovakter, i en kombinasjon av egne ansatte og innleid vektermannskap. Disse skal ved sitt nærvær i bybildet bidra til en tryggere by. For å gjøre det tryggere å ferdes ute i Oslos natteliv er det igangsatt et samarbeidsprosjekt mellom kommunen, utesteder og politiet som skal forhindre overskjenking og alkoholsalg til mindreårige.

Gjennomføringen av belyningsplanen er et viktig tiltak for å gjøre byen tryggere. Byrådet følger opp forslagene fra en bredt sammensatt arbeidsgruppe som har foreslått en rekke tiltak for å forebygge overfallsvoldtekter i Oslo. Byrådet vil øke satsingen på trygge skoleveier med fokus på økt trafikksikkerhet for barn.

Byrådets satsing på et velfungerende nattbusstilbud er også et viktig trygghetsskapende tiltak.

Oslo skal være en åpen og tilgjengelig servicekommune. Byrådet vil i 2013 starte en helhetlig satsing på elektroniske tjenester. Dette innebærer å planlegge og utforme elektroniske tjenester innenfor områdene barnehagesøknader, byggesaker og ulike funksjonelle- og tekniske fellesløsninger. Innbyggernes behov skal styre virksomhetenes arbeid og de ansattes møte med publikum. Å gjøre elektronisk kommunikasjon til den primære kanalen for dialog mellom innbyggerne og kommunen er derfor et viktig politisk mål. Det er utviklet prinsipper for virksomhetsstyring som sammen med rammeverk for internkontroll og risiko-

styring vil være viktige virkemidler for bedre styring og kontroll med kommunens samlede virksomhet og dermed bidra til bedre tjenester. Kommunens lederskap skal kjennetegnes av resultat-orientering, gjennomføringskraft, omstilling og utvikling.

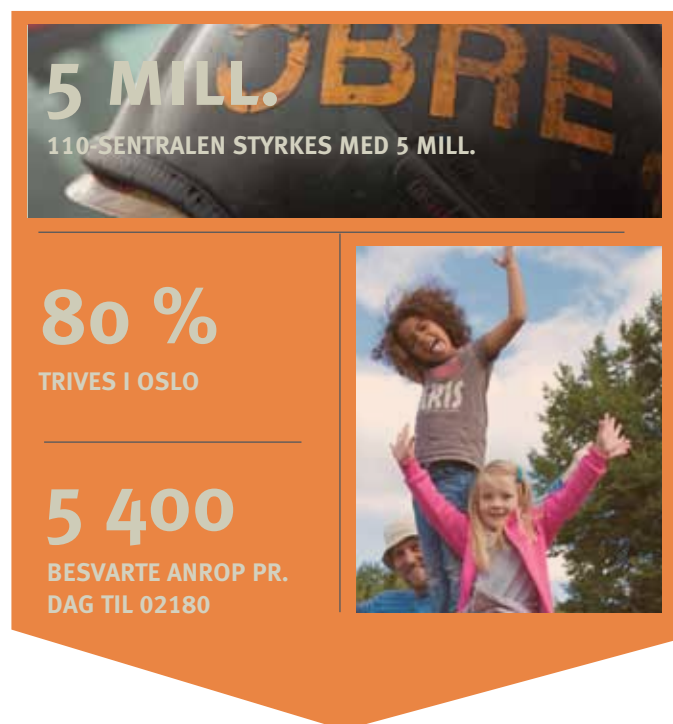
1. januar 2010 ble kommunene pålagt en generell beredskapsplikt ved ny lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven). Loven pålegger kommunene å se beredskapsarbeidet i kommunen i sammenheng og planlegge ut fra dette. Byrådet er nå i ferd med å foreta en helhetlig gjennomgang av beredskapsfunksjonen i Oslo kommune. Gjennom Beredskapssetaten arbeider byrådet for å videreutvikle

sitt beredskapsarbeid mot hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjenesteproduksjon. Alle kommunens virksomheter skal utarbeide og oppdatere egne beredskapsplaner.

God styring og kontroll, kompetanse og rolleforståelse er sammen med regelverk og rutiner nødvendige forutsetninger for å sikre at kommunen til enhver tid setter i verk korrekte og hensiktsmessige informasjonssikkerhetstiltak, og ser dette i sammenheng med beredskapsarbeidet for øvrig. Også på dette området er sikkerhetskultur og holdninger av stor betydning. Både det forebyggende arbeidet, håndtering av en hendelse både når den inntreffer og i etterkant, må kunne skje på en god måte. Dette avhenger av god risikoforståelse, godt planverk og jevnlige øvelser.

Byrådet vektlegger høy kompetanse i Brann- og rednings-etaten og beredskapsmateriell med høy standard. Tilsynet i gamle bygårder skal styrkes, og området «urban redning» videreutvikles for å kunne møte forventede redningsutfordringer i en moderne storby. Det forebyggende arbeidet er viktig. Innsatsen for å gi utsatte grupper som eldre, rusavhengige og personer med dårlig boevne et bedre brannvern styrkes.

Klimaendringer har allerede bidratt til mer ekstremvær som vil kunne medføre utfordringer for kommunal beredskap. Byrådet arbeider med dette, blant annet gjennom et eget overvannsprosjekt.

MÅL:

- Innbyggerne skal oppleve Oslo som en trygg by
- Nedgang i overskjenking, alkoholsalg til mindreårige og vold knyttet til utelivet i Oslo
- Kommunen skal tilby effektive og brukerorienterte tjenester
- Ha beredskap mot hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjenesteproduksjon
- God beredskap mot brann, ulykker og andre uønskete hendelser.

TILTAK:

- Videreføre en ordning med Oslovakter for nærmiljøpatroljering og igangsetting av belysningsplanen
- Gjennomføre samarbeidsprosjektet Sammen lager vi utelivet tryggere (SALUTT)
- Utvikle elektroniske tjenester, digital kommunikasjon og selvbetjening på nett
- Styrke 110-sentralen og det forebyggende beredskapsarbeidet
- Prioritere brannsikring av omsorgsboliger, gamle bygårder og fredet bebyggelse.

3

RAMMEBETINGELSER OG ØKONOMISKE UTSIKTER

Oslo kommunes økonomi blir påvirket av en rekke internasjonale, nasjonale og regionale forhold. Utviklingen i konjunkturer, skattesystem, skatteregler og svingninger i skattyternes næringsinntekter, aksjeutbytte og aksjekursene er blant faktorer som påvirker Oslo kommunes inntekter. Størrelsene på rammetilskuddet fra staten avhenger av Stortingets beslutning om rammer, Oslos egen befolkningsutvikling og endringer i inntektssystemet. Her gjennomgås utviklingstrekk og fremtidsutsikter.

KONJUNKTURER OG ØKONOMISK USIKKERHET

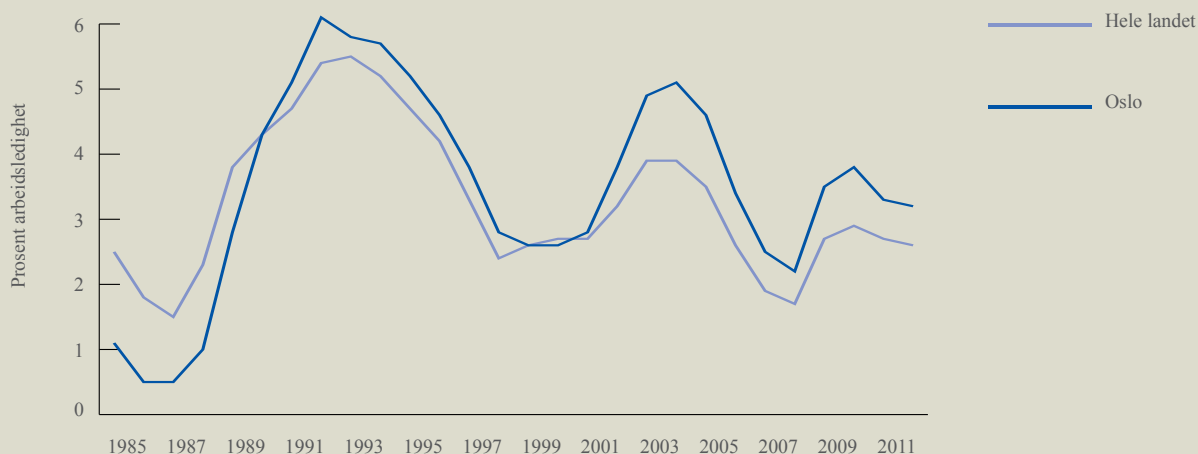
Det er stor usikkerhet om inntektsutviklingen; både for Norge og for Oslo. Verdensøkonomien er på nytt ustabil etter at den så ut til å ha stabilisert seg noe etter den internasjonale finanskrisen.

Arbeidsledigheten i Oslo lå på 3,2 prosent i første halvår av 2012, mens tilsvarende tall for Norge lå på 2,6 prosent. Sett i et historisk og et internasjonalt perspektiv er arbeidsløsheten i Norge

lav. Både Statistisk sentralbyrå og Norges Bank anslår at arbeidsløsheten i Norge vil være på samme nivå i 2012, 2013 og i 2014. Konjunktursvingninger påvirker arbeidsløsheten, og historisk sett har utslagene vært sterkere i Oslo enn i resten av Norge.

Kommunens inntekter i budsjettet er forbundet med usikkerhet som følge av ytre faktorer. Det er derfor viktig å følge skatteinn-

FIG.3.1 REGISTRERT LEDIGHET I PROSENT AV ARBEIDSSTYRKEN 1985-2012*

* 2012 (Tallene for 2012 baserer seg på 1. halvår)

gangen løpende for å fange opp indikasjoner på om det kan bli store avvik. Oslo kommune offentliggjør sitt budsjett i september. Dette er før statsbudsjettet er kjent, og før ligningen for fjoråret er kjent. Byrådet legger derfor årlig frem en tilleggsinnstilling for å fange opp disse elementene.

KOMMUNENS ØKONOMI

Kommunens inntekter består av skatteinntekter, statstilskudd, brukerbetaling og utbytte m.m. Kommunen må dekke sine løpende utgifter med de løpende inntekter. Løpende inntekter som overstiger løpende utgifter, kan brukes til å finansiere investeringer. Kommunene har anledning til å ta opp lån for å finansiere investeringer (realkapital). Kommunen budsjetterer og regnskapsfører drift og investering hver for seg.

DRIFTSINTEKTER OG -UTGIFTER

Oslo er i større grad enn de fleste andre kommuner finansiert med skatteinntekter fra egne innbyggere. Betydelig variasjon i kommunens skatteinntekter fra år til år gjør at Oslos samlede inntekter varierer forholdsvis mye. Dette henger sammen med at skatteinntektene i Oslo er konjunkturfølsomme i større grad enn de fleste andre kommuner.

Skatteinngangen hittil i 2012 er i tråd med budsjettet etter budsjettjusteringen som ble foretatt i juni 2012.

I rammetilskuddet fra staten er det en ordning som utjevner skatteinntekter. Dette gjøres ved at kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet får et tilskudd, mens kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet blir trukket gjennom rammetilskuddet. For Oslo hadde dette i 2011 den effekt at kommunen ble trukket 3,8 mrd. kroner i rammetilskudd. Dette ble fordelt til resten av landet. Trekket tilsvarer 6 270 kroner pr. innbygger i Oslo, og fordelt utover resten av landet utgjør det 870 kroner pr. innbygger.

Kommunens driftsinntekter i 2011 er vist i tabell 3.1. Driftsinntektene ble benyttet for å finansiere driftsutgifter og netto finansutgifter.

KOMMUNENS DRIFTSINTEKTER 2011

TABELL.3.1

	Mrd. kr
Skatteinntekter og rammetilskudd	30,2
Statlig kompensasjon for merverdiavgift	1,8
Andre inntekter*	3,0
Gebyrer, brukerbetaling og andre salgs- og leieinntekter	6,3
Sum driftsinntekter	41,3

* Andre inntekter gjelder statlige refusjoner, trygderefusjoner og refusjoner fra andre fylkekommuner, kommuner og private.

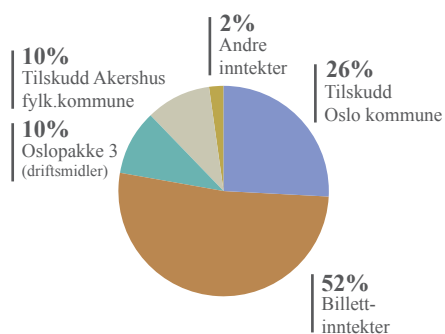
Oslo kommunes driftsutgifter til tjenesteproduksjon i 2011, eksklusiv avskrivninger og utgifter til kjøp av tjenester internt i kommunen, utgjorde 38,7 mrd. kroner. Netto finansutgifter var om lag 0,7 mrd. kroner, hvorav renteinntekter og aksjeutbytte utgjorde 1,7 mrd. kroner, mens rente- og avdragsutgifter på lån utgjorde 2,4 mrd. kroner. Til sammen gjorde dette at Oslo kommune fikk et netto driftsresultat på ca 1,9 mrd. kroner i 2011, hvorav 0,7 mrd. kroner ble avsatt til fond, mens 0,7 mrd. kroner ble overført til investeringsregnskapet for å finansiere investeringene (refundert investeringsmoms). Etter dette fremstår Oslo kommune med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på 0,5 mrd. kroner i 2011. Overskuddet fra 2011 er i 2012 disponert gjennom egne budsjettjusteringssaker til bystyret.

Av Oslo kommunes driftsutgifter utgjør ca. 55 prosent lønnsutgifter, pensjon og arbeidsgiveravgift, ca. 26 prosent kjøp av tjenester til erstatning for kommunal tjenesteproduksjon og ca. 19 prosent kjøp av varer og tjenester til kommunal tjenesteproduksjon. Lønnsandelen er egentlig høyere fordi lønn indirekte inngår i en stor del av kjøp fra private (eks. barnehage og sykehem).

Det er forskjell på finansieringen av kommunens ulike tjenester. Noen er finansiert i hovedsak ved bevilgninger i budsjettet, mens andre har en stor del av sine inntekter ved øremerkede tilskudd fra staten eller ved betaling fra brukerne. Områdene vann, avløp og renovasjon (VAR sektor) er selvfinansierende områder ved at brukerbetalinger skal dekke alle utgiftene. I kollektivtrafikken utgjør billettinntektene om lag halvparten av inntektene.

FIG.3.2

FINANSIERING AV RUTER 2011

SELVFINANSIERENDE VIRKSOMHETER

1,6 mrd. kroner av kommunens totale gebyrinntekter på 6,3 mrd. kroner var gebyrinntekter for vann, avløp og renovasjon. Sektoren for vann, avløp og renovasjon (VAR) er en lukket økonomi der gebyrinntektene utelukkende blir brukt til drift og investeringer i sektoren. Det blir ikke overført midler mellom selvkostområdene og resten av Oslo kommune.

De kommunale avgiftene i Oslo var i 2011 blant landets laveste for vann og avløp. Gebyrinntekter i kroner pr. innbygger tilknyttet de ulike tjenestene er vist i tabell 3.2.

TABELL.3.2 GEBYRINNTEKTER I KRONER PR. INNBYGGER FOR VANN, AVLØP OG RENOVASJONSTJENESTER

	Oslo	Landsgj.snitt unntatt Oslo
Avfall og renovasjon	934	915
Avløp	939	1 452
Vann	647	1 253

KOLLEKTIVTRANSPORT

Kollektivselskapet Ruter As eies av Oslo kommune og Akershus fylkeskommune og får tilskudd fra begge eierne. I tillegg har selskapet inntekter fra salg av billetter og tilskudd fra Oslopakke 3. Av selskapets totale driftsutgifter på 5,6 mrd. kroner i 2011 ble 2,8 mrd. kroner (48 prosent) finansiert av andre inntekter enn billettinntekter. Tilskudd fra Oslo kommune utgjorde 1,4 mrd. kroner (26 prosent).

INVESTERINGER

Oslo er inne i en periode med rask befolkningsvekst. I løpet av de siste 4 årene er antall innbyggere vokst med ca 53 000, eller gjennomsnittlig ca. 13 200 årlig. Pr. 01.07.2012 var det bosatt 618 378 personer i Oslo. Sterk vekst i barnebefolkningen har de senere år gitt behov for betydelig investeringer i skolebygg og barnehager. De siste 4 årene har befolkningen i aldersgruppen 0-15 år i Oslo vokst med 9,9 prosent, mens tilsvarende tall for resten av landet er 1,9 prosent. Dette er omtalt nærmere under overskriften Befolkningen. Full barnehagedekning pr. 01.08.2009 har medført store investeringer i barnehager.

Befolkningsveksten gir behov for økte investeringer til bl.a. rehabilitering/oppgradering og bygging av nye skoler, omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner og barnehager. Nesten halvparten (45 prosent) av kommunens samlede investeringer på 28,2 mrd. kroner i perioden 2009-2012 gjelder disse områdene. Det ventes fortsatt befolkningsvekst fremover og tilsvarende høyt investeringsnivå.

Samferdsel/kommunaltekniske anlegg står for 8,3 mrd. kroner eller 30 prosent av kommunens samlede investeringer i perioden 2009-2012. Samferdsel omfatter bl.a. midler til oppgradering av gater og veier, fremkommelighetstiltak for kollektivtrafikk (t-banen/bussene/trikkene), trafiksikkerhetstiltak, gang- og sykkelveier inklusiv sykkelparkering og til oppgradering av havneinfrastruktur. Kommunaltekniske anlegg omfatter bl.a. midler til nye Midgardsormen (et nytt og utvidet avløpsnett i indre by). I tillegg er det brukt/avsatt betydelige midler knyttet til innføring av et kretsløpsbasert avfallssystem som omfatter bygging av en ytterligere avfallsforbrenningsovn for å øke kapasiteten for bruk av fjernvarme som energikilde, nye sorteringsanlegg for å håndtere kildesortert avfall fra husholdningene, etablering av minigjenbruksstasjoner, samt bygging av et biogassanlegg for å foredle kildesortert matavfall.

Kirke, kultur, idrett og friluftsliv står for ca 3,6 mrd. kroner eller 13 prosent av kommunens investeringer i 2009-2012, hvorav

oppgradering av Holmenkollen nasjonalanlegg i forbindelse med Ski-VM 2011 utgjør en stor del. Øvrige investeringsmidler på dette området gjelder bl.a. rehabilitering av kirker og ny Bøler kirke, bygging av diverse mindre idrettsanlegg inklusiv kunstgressbaner, samt til rehabilitering av diverse friluftsliv- og kultureiendommer.

Kollektivtransport i Oslo er organisert i aksjeselskaper, og investeringene innenfor dette området fremkommer dermed ikke i tabell 3.3.

Finansiering av investeringene i 2011 var sterkt påvirket av til sammen 2,5 mrd. kroner i ekstraordinært utbytte fra E-CO Energi AS og fra Hafslund ASA, slik at låneandelen er lavere enn i et normalår.

TABELL.3.3 INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER 2009-2012 I MILL. KRONER (IKKE-PRISJUSTERT)

Investeringer i anleggsmidler - mill.kr	2009	2010	2011	Dok 3 2012	Sum 09-12	%-andel
Skolebygg	2 203	1 551	2 312	3 236	9 302	33 %
Omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner	70	225	195	398	888	3 %
Barnehager	1 355	636	301	349	2 641	9 %
Kommunale utleieboliger	189	155	310	325	979	3 %
Samferdsel/kommunaltekniske anlegg	1 770	2 213	2 423	1 909	8 315	30 %
Kirke, kultur, idrett og friluftsliv	1 672	1 197	380	405	3 654	13 %
Byutvikling	304	248	167	163	882	3 %
Øvrig (inventar, IKT, maskiner, biler etc.)	270	334	394	510	1 508	5 %
Sum totalt Oslo kommune	7 833	6 559	6 482	7 295	28 169	100 %

USIKKERHET OM RENTENIVÅET

Økt gjeldsgrad i planperioden gjør kommunen mer sårbar for renteøkninger. Figuren for rentekostnader viser hvordan kommunens rentekostnader kan utvikle seg under ulike rentenivå, med beregninger frem til 2022. I illustrasjonen har en forutsatt at netto årlig gjeldsvekst (låneopptak – avdrag) utgjør 2,2 mrd. kroner i 2017 og faller til 1,5 mrd. kroner i 2022. Mesteparten av kommunens gjeld er tatt opp med fastrente og bindingstid. På grunn av bindingstiden er rentenivåene derfor gradvis faset inn i figuren. I økonomiplanen 2013-2016 er det budsjettet med en langsiktig rente på 4,00 prosent, som er 0,75 prosentpoeng lavere enn i vedtatt budsjett 2012 - 2015. Dette rentenivået er her kalt hovedalternativet. Rentekostnaden vil være 1 482 mill. kroner i 2016, og øker med ytterligere ca. 440 mill. kroner frem til 2022 pga av den økte gjelden. Hvis det langsiktige rentenivået stiger til 6 prosent, vil rentekostnaden i 2022 bli 961 mill. kroner høyere enn i hovedalternativet. Om rentenivå reduseres til 3 prosent vil rentekostnadene i 2022 bli 481 mill. kroner lavere enn i hovedalternativet. Det er usikkerhet om renteutviklingen utover i økonomiplanperioden.

En konsekvens av den internasjonale uroen er at norske statsrenter er særdeles lave og derved også rentene i Husbankens låneordninger. For øyeblikket har Husbanken fastrentetilbud som er lavere enn Lånefondet. Kommunen vil benytte slike lån i den utstrekning det er mulig og der disse er rimeligere enn lånefondets innlån. Det er i første rekke investeringer foretatt av Omsorgsbygg Oslo KF og Boligbygg Oslo KF som kvalifiserer for slike lån. Dette vil kunne endre figuren nedenfor.

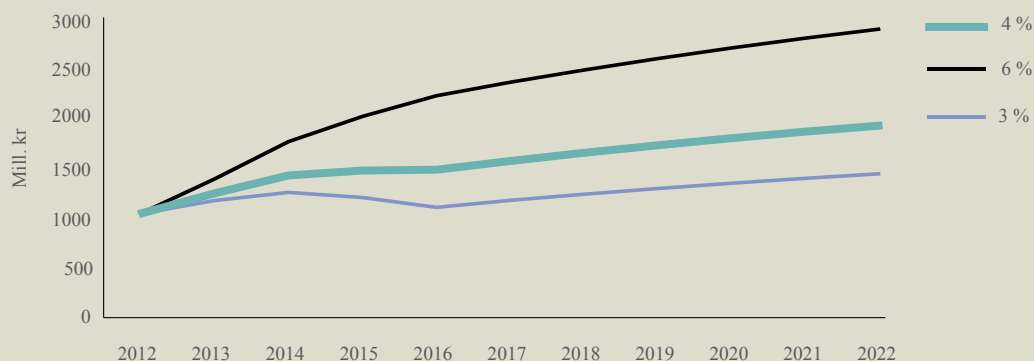
BEFOLKNING

Demografiske forhold påvirker både kommunens inntekts- og utgiftsside. Skatteinntektene påvirkes av antall innbyggere i yrkesaktiv alder og deres sysselsettingsgrad. Rammetilskuddet påvirkes av antall innbyggere og deres fordeling mellom aldersgrupper. Utgiftene er særlig påvirket av utviklingen i de aldersgruppene som bruker mest kommunale tjenester, i hovedsak barn, unge og eldre.

Når forholdet mellom aldersgruppene endrer seg, påvirkes også den økonomiske handlefriheten.

Økonomiplanen 2013-2016 er utformet slik at den tar hensyn til antatte endringer i utgiftsbehov som følge av demografiske endringer i perioden. For en rekke tjenester er det en klar sammenheng mellom størrelsen på aldersgruppen og utgiftsbehovet. For eksempel er budsjetttrammen til utdanning justert for antatt utvikling i elevtall, og bydelsrammen er konsekvensjustert for antatt utvikling i antall eldre og for antall barn. Ordningen er endret fra 2011 ved at justeringen for nye innbyggere tilsvarer 80 prosent av gjennomsnittskostnadene til aldersgruppene mot tidligere

FIG.3.3 RENTEKOSTNADER 2012–2022 VED ULIKE RENTENIVÅ

100 prosent.

Demografiske utviklingstrekk indikerer strukturelle endringer som på lengre sikt kan kreve omstillinger i kommunes tjenesteapparat og som også påvirker kommunens samlede inntektsramme. Omfanget av slike endringer på kort og lang sikt må derfor tas hensyn til.

Ved inngangen til 2012 var det 613 285 innbyggere i Oslo. Dette hadde vokst til 618 378 pr. 01.07.2012. Siden 1986 har befolkningen økt hvert år, men veksten har variert fra år til år som følge av variasjoner i flyttinger, fruktbarhet og dødelighet. Gjennomsnittlig årlig vekst i antall innbyggere i Oslo de siste 4 årene har vært på 2,3 prosent som er betydelig høyere enn veksten i resten av Norge.

**PROSENTVIS ENDRING I BARNEBEFOLKNINGEN
OG TOTALBEFOLKNINGEN 2008-2012,
OSLO OG LANDET**

TABELL.3.4

	0-15 år	Hele befolkningen
Oslo	10 %	9 %
Landet	2 %	5 %

Kilde: SSB

De siste årene har Oslo hatt en vekst i barnebefolkningen som er sterkere enn ellers i landet. Oslo hadde i 2008 10 prosent landets 0-15-åringer, mens 55 prosent av den nasjonale veksten i disse årene kom i Oslo. Veksten i barnebefolkning har ført til store investeringskostnader for Oslo kommune i nye skoler og barnehager. Kombinasjonen av en rekordstor vekst i befolkningen generelt og barnebefolkningen spesielt har bidratt til vekst i Oslo kommunes gjeldsgrad.

Folketallet i Oslo vokste med 14 055 i løpet av 2011, dette var en vekst på 2,3 prosent. Den naturlige tilveksten i Oslo (fødte minus døde) var på 5 800 i 2011. Nesten 47 000 flyttet inn til Oslo i 2011, mens flere enn 38 600 flyttet ut. Netto innflytting var derfor på 8 300 personer. I tillegg til inn-/utflyttinger har over 80 000 personer årlig flyttet internt i Oslo kommune. Dette gir utfordringer i dimensjoneringen av tjenesteproduksjonen i ulike deler av kommunen.

BEFOLKNINGSFREMSKRIVNINGENE (FORUTSETNINGER, USIKKERHET OG RESULTATER)

Det er laget befolkningsfremskrivninger for Oslo frem til 2030.

I fremskrivningene av Oslos befolkning fra 2012 til 2030 er det tatt utgangspunkt i historiske tall for fruktbarhet og flyttemønster. Videre er det laget anslag for utvikling i forventet levealder for kvinner og menn. Befolkningsveksten er fordelt mellom bydeler basert blant annet på fordelingen av planlagt boligbygging.

I tillegg til hovedalternativet er det også laget et lavalternativ og et høyalternativ for befolkningsfremskrivningene. Forskjellen mellom alternativene er i hovedsak forskjellige antagelser om flyttingen. Hovedalternativet gir en befolkning i Oslo på 834 000 i 2030, som er 221 000 flere enn ved inngangen til 2012, dette er en gjennomsnittlig årlig vekst på mer enn 12 000 innbyggere. Lavalternativet gir 727 000 i 2030 med en årlig vekst på om lag 6 300 pr. år, mens høyalternativet anslår 940 000 innbyggere, en årlig vekst på vel 18 000 innbyggere. Figuren viser de tre alternative befolkningsfremskrivningene.

Befolkningsfremskrivningene er usikre, men viser mulige utviklingsbaner.

Det er viktig å understreke at alle tre alternativene er mulige utfall. Det er meget sannsynlig at folketallet i Oslo vil vokse, men hvor stor befolkningsveksten vil være er usikkert. Alle alternativene vil medføre økte investeringer for å kunne produsere tjenester til innbyggerne på dagens nivå.

Når det gjelder befolkningsveksten fremover så er usikkerheten spesielt stor knyttet til flyttebevegelser og da særlig flytting til og fra utlandet.

Antall innbyggere pr. 1. januar fordelt på aldersgrupper i 2008 og 2012 og forventet antall i 2016, 2020 og 2030 er vist i tabell 3.5. Veksten i antall barn i barnehagealder er ventet å bli noe svakere fremover enn det som var tilfelle i siste fireårsperiode. Antall barn i skolealder forventes å stige noe raskere enn veksten i samlet befolkning dersom man ser hele perioden frem til 2030 under ett. Frem til 2020 er det ventet en nedgang i befolkningen fra 80 til 89 år, mens denne aldersgruppen forventes å vokse kraftig etter 2020. Dette henger sammen med de store barnekullene fra etterkrigsårene. Vridninger i befolkningssammensetningen vil kreve omstillinger av kommunens tjenestetilbud. Samtidig vil den økte befolkningen øke etterspørselen etter kommunens tjenester.

ØKENDE PENSJONSKOSTNADER

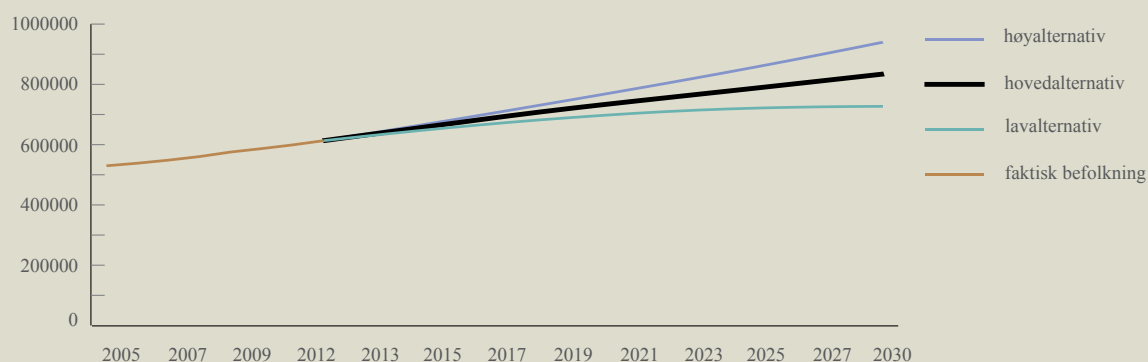
Kommunens pensjonskostnader har økt kraftig de siste årene. Dette har sammenheng med redusert avkastning på pensjonsformuen og en forskriftsendring fra 2002 om at det skulle benyttes en beregnet pensjonskostnad i stedet for innbetalt premie ved regnskapsføringen. Premieutgiftene til tjenstepensjonsordningene har som følge av denne endringen ikke blitt belastet kommunesektorens driftsregnskaper fullt ut. Dette har medført et såkalt premieavvik som er nærmere omtalt i Del 2.

I lys av kommunesektorens generelle utfordring med akkumulerende premieavvik har KRD, både for 2012 og 2013, foretatt betydelige innskjerper i sine beregningsparametre. Endringen i

beregningsparametrene, som er innarbeidet i henholdsvis vedtatt budsjett 2012 og i byrådets budsjettforslag 2013, forventes å gi Oslo kommune en fremtidig aggregering av premieavvik på nivå med landets øvrige kommuner.

Pensjonskostnadene er også omtalt i kapittel 4 Økonomiplan 2013 – 2016.

FIG.3.4 BEFOLKNINGEN PR. 1.1.2005 – 2012 OG FREMSKRIVNINGER 2013-2030

SPESIELLE SAKER

KOLLEKTIVTRANSPORT

Det er fortsatt store finansieringsutfordringer for kollektivtrafikken til tross for en styrket revidert Oslopakke 3.

Vekstambisjonene i Ruters strategiplan K2012 krever en real-økning i kommunens tilskudd til driften av kollektivtrafikken som ligger langt over dagens tilgjengelige tilskuddsramme.

Etterslepet og oppgraderingsbehovet er i dag i underkant av 7 mrd. kroner. For at dette ikke skal øke ytterligere fra dagens nivå på i underkant av 7 mrd. kroner, kreves det årlige reinvesteringer på minst 600 mill. kroner. I revidert Oslopakke 3 vil det være tilgjengelig ca 475 mill. kroner årlig til infrastrukturtiltak. KTP i samarbeid med Ruter vil på slutten av 2012 legge frem nye beregninger av vedlikeholdsetterslepet og oppgraderingsbehov i lys av revidert Oslopakke 3.

For utvidelse av t-banenettet til Fornebu er det forutsatt at staten og private grunneiere tar om lag 75 prosent av investeringskostnadene. Det er knyttet usikkerhet til forutsetningen om bidrag fra private grunneiere i denne størrelsesorden. For ny t-banetunnel i sentrum forutsettes det at staten skal dekke kostnadene utover de 500 mill. kroner som er satt av i revidert Oslopakke 3. Dette vil utgjøre minimum 9,5 mrd. kroner. Det er knyttet stor usikkerhet til kostnadsestimatene for Fornebubane (4,5 mrd.) og t-banetunnel (10 mrd.).

Regjeringen har varslet at den vil øke satsingen på kollektivtrafikk i storbyene. Hva dette vil innebære i praksis vil frem-

komme i ny nasjonal transportplan 2014-2023 som legges frem av regjeringen i løpet av første halvår 2013.

Byrådet vil i løpet av høsten 2012 legge frem sak til bystyret om fremtidig drift/organisering av kollektivtrafikken (jfr. verbalvedtak S46/2012).

SAMHANDLINGSREFORMEN

Samhandlingsreformen ble innført 1. januar 2012 for å øke kvaliteten og effektiviteten innenfor helsesektoren. Reformen skal gi økt samarbeid mellom primærhelsetjenesten (kommunene) og spesialisthelsetjenesten (helseforetakene) og dempe behovet for sykehusinnleggelser. Det er innført kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og kommunalt betalingsansvar for utskrivningsklare pasienter. Oslo kommune har vært bekymret for at reformen ikke er fullfinansiert, og utviklingen hittil i 2012 tyder på at medfinansieringen koster Oslo kommune mer enn de midlene som er tilført fra staten fordi aktiviteten i sykehusene øker. Det ble derfor avsatt 60 mill. kroner for 2012 i en budsjettjusteringssak før sommeren. Det kan se ut til at merforbruket blir noe mindre, men det vil fremdeles være et problem i budsjettet for 2013 og senere. Det er også slik at Oslo har fått 75 mill. kroner ekstra årlig de første 3 årene av reformen, men det innebærer at underfinansieringen kan bli enda større fra 2015. Byrådet vil følge opp denne saken overfor staten med sikte på fullfinansiering av reformen.

TABELL. 3.5 FOLKETALL ETTER ALDER 2008- 2030. FAKTISK OG FREMSKREVET

Alder	Folketall		Fremskrivninger			Endring			
	2008	2012	2016	2020	2030	2008-12	2012-16	2016-20	2020-30
0-5	45 670	51 288	54 668	59 931	67 988	12%	7%	10%	13%
6-15	55 279	59 631	66 061	71 520	84 328	8%	11%	8%	18%
16-18	16 350	16 750	18 722	19 741	23 296	2%	12%	5%	18%
19-66	383 105	423 377	459 985	494 602	563 682	11%	9%	8%	14%
67-79	36 376	39 547	48 206	54 396	64 342	9%	22%	13%	18%
80-89	19 552	17 910	16 219	16 370	25 881	-8%	-9%	1%	58%
90 ->	4 152	4 782	4 906	4 558	4 659	15%	3%	-7%	2%
SUM	560 484	613 285	668 767	721 118	834 176	9%	9%	8%	16%

4

ØKONOMIPLAN 2013-2016

Antall innbyggere i Oslo forventes å øke med ca. 50 000 i kommende økonomiplanperiode. Dette medfører et betydelig behov for vekst i kommunens tjenesteproduksjon og investeringer. Hovedutfordringene for kommunens økonomiske handlefrihet i de neste fire årene er at en stadig større andel av kommunens frie inntekter vil måtte gå til å dekke økte finans- og pensjonskostnader.

Kommunen har et driftsbudsjett i 2013 på i alt 46 mrd. kroner. Den største delen av inntektene kommer fra skatt og rammetilskudd (frie inntekter) som utgjør 34 mrd. kroner. I tillegg kommer brukerbetaling, utbytte fra selskaper og øremerkede tilskudd fra staten.

Som følge av et høyt investeringsnivå på totalt 29,5 mrd. kroner i kommende økonomiplanperiode og lav grad av egenfinansiering, øker kommunens årlige finanskostnader fra ca. 2,6 mrd. kroner i 2012 til ca 3,7 mrd. kroner i 2016, en vekst på ca. 40 prosent. Ca. 18 mrd. kroner eller 62 prosent av investeringene foreslås finansiert med lån. Dette innebærer at kommunens gjeldsgrad forventes å øke fra 57 prosent i 2012 til 80 prosent i 2016.

Pensjonskostnaden i 2013 forventes å bli ca 0,4 mrd. kroner høyere enn innarbeidet i vedtatt økonomiplan. Økningen i 2013 skyldes både strammere beregningsregler, redusert avkastning, lønnsvekst og økt antall ansatte. I økonomiplanperioden 2013-2016 ventes pensjonskostnadene å øke med 0,3 mrd. kroner fra 3,7 mrd. kroner i 2013 til nesten 4 mrd. kroner i 2016.

I kommende økonomiplan vil derfor en stadig større andel av kommunens frie inntekter fra staten gå med til å dekke økte finans- og pensjonskostnader. I 2008 brukte Oslo kommune nesten 17 prosent av de frie inntektene til pensjons- og finanskostnader. I 2012 har andelen økt til ca 19 prosent og i 2016 vil den være over 22 prosent.

Som følge av økte finanskostnader og pensjonskostnader vil ca. 1 mrd. kroner måtte dekkes inn med rammereduksjoner i den ordinære driften i den kommende økonomiplanperioden. På den annen side er virksomhetenes rammer styrket med ca. 1 mrd. kroner pga. befolkningsveksten.

FRIE INNTEKTER DE NESTE 4 ÅRENE

Det er betydelig usikkerhet forbundet med anslag for de frie inntektene (skatt og rammetilskudd). Dette er omtalt foran.

Stortinget sluttet seg i juni til forslag til økonomisk opplegg for kommunesektoren i 2013 – jfr. Prop. 110 S (2011-2012) og Innst. 380 S (2011-2012) Kommuneproposisjonen 2013:

- Realvekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 5 ¼ og 6 mrd. kroner i 2013. Veksten blir regnet fra anslått inntektsnivå i 2012 i revidert nasjonalbudsjett 2012.
- Realvekst i kommunesektorens frie inntekter i 2012 på mellom 4 ¾ og 5 mrd. kroner.

De frie inntektene i budsjettet for de neste fire årene er vist i tabell 4.1:

TABELL.4.1

**FRIE INNTEKTER I BUDSJETTET FOR
2013 – 2016 I MILL. KRONER**

Økonomiplan 2013-2016	2013	2014	2015	2016
I alt	33 960	34 360	34 660	35 030
Inntekts- og formueskatt	24 100	24 400	24 750	25 100
Rammetilskudd	9 860	9 960	9 910	9 930

Staten foretar en utjevning av skatteinntekter som reduserer rammetilskuddet til Oslo. Tabellen over viser tall fratrasket denne utjevningen, som i 2011 utgjorde 3,8 mrd. kroner.

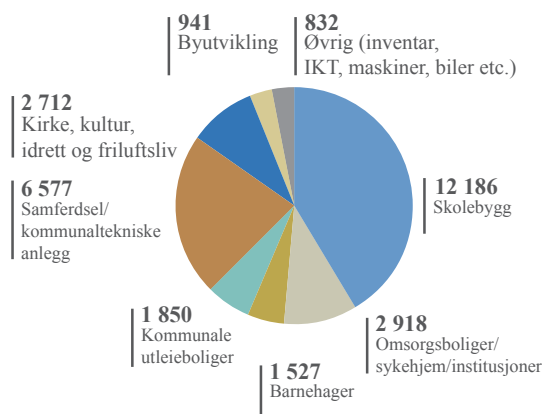
INVESTERINGER

Det planlegges store investeringer i perioden, og disse er i stor grad knyttet til kommunal infrastruktur som skole, barnehager, sykehjem og omsorgsboliger. Diagrammet viser sammensetningen av investeringene i økonomiplanperioden, som i alt er på 29,5 mrd. kroner. Den største delen er skolebygg som utgjør over 40 prosent, mens sykehjem med mer utgjør 10 prosent. Den nest største delen er samferdsel/kommunalteknikk, hvor deler av investeringene dekkes av innbyggerne gjennom gebyrer. Renovasjon, vann og avløp skal være selvfinansierende for kommunen ved at gebyrene skal dekke utgiftene.

FINANSKOSTNADER

Den neste figuren viser hvordan investeringene er finansiert. Den største finansieringskilden er bruk av lån. Finanskostnadene vil som følge av et høyt investeringsnivå og stor bruk av lån vokse med om lag 40 prosent i løpet av kommende økonomiplanperiode. En økende andel av inntektene vil gå med til renter og avdrag og redusere den økonomiske handlefriheten med nærmere 800 mill. kroner. Målt som andel av de frie inntektene ventes finanskostnadene å øke fra 8,3 prosent i 2012 til 10,6 prosent i 2016.

FIG.4.1

**PLANLAGTE INVESTERINGER 2013-2016
I MILL. KRONER**

PENSJON

Pensjonsgivende nettolønn (eks. pensjonskostnad og arbeidsgiveravgift) for ansatte tilknyttet Oslo pensjonsforsikring utgjør ca. ¼ av kommunens frie inntekter. Pensjonskostnaden har vokst fra 2009 til 2013 i prosent av lønn fra 16 prosent til 26,3 prosent, og videre til 28,7 prosent i 2016. Dette medfører en betydelig svekking av kommunens økonomiske handlefrihet. Målt som andel av de frie inntektene antas pensjonskostnadene å gå fra 10,8 prosent av de frie inntektene i 2012 til 11,6 prosent i 2016. Dermed blir det tilsvarende mindre tilgjengelig til andre formål.

Kommunens økonomi er sterkt påvirket av forhold knyttet til pensjoner. Dette er nærmere omtalt i del 2 hvor også premieavviket er forklart.

I vedtatt økonomiplan ble det forutsatt at Oslo Pensjonsforsikring AS (OPF) ville kunne realisere en realavkastning på to prosent, dvs. at avkastningen årlig overstiger lønnsveksten med to prosentpoeng. De senere års uro i finansmarkedet, med tilhørende usikkerhet om fremtidig avkastning, gjør det nødvendig å revurdere avkastningsforutsetningene i vedtatt økonomiplan. I kommende økonomiplan har byrådet forutsatt en nær halvering av tidligere forutsetning, fra 2 prosent til 1,14 prosent. Sistnevnte korresponderer med KRDs beregningsparametre slik disse skal anvendes fra og med 2013. Det er fortsatt usikkert om denne forutsetningen vil kunne realiseres.

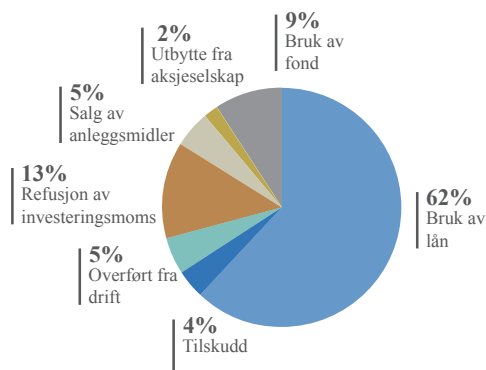
RESULTATGRAD OG EGENFINANSIERINGSEVNE

Det kan brukes ulike begreper for å beskrive kommuners økonomiske handlefrihet. Det vanligste er å se på forholdet mellom netto driftsresultat og kommunens samlede inntekter. Det kalles resultatgrad. Det anbefales fra fylkesmannen at den bør utgjøre 3-5 prosent av de samlede inntekter i kommunen. Denne størrelsen bør korrigeres, for å gi et riktigere bilde for Oslo, jfr. omtale i Del 2 av budsjettet. Oslo har lagt til grunn at en slik korrigert resultatgrad bør være på minimum 1,5 prosent. Det er grunn til å understreke at denne normen tilsvarer den laveste resultatgraden som fylkesmannen anbefaler (3 prosent).

I forslaget til økonomiplan 2013-2016 ligger resultatgraden i intervallet 1,5 – 2,1 prosent, som vist i tabell 4.2. Netto driftsresultat disponeres til flere formål, bl.a. avsetninger til ulike fond

FIG.4.2

FINANSIERING AV INVESTERINGENE 2013-2016

og til overføring til investeringer. Avsetninger til fond er nærmere omtalt i Del 2.

Et nivå på korrigert resultatgrad på 1,5 prosent kan være rimelig for en kommune med en befolkning som ikke vokser mye. I Oslo er det imidlertid sterk vekst og nødvendig med store investeringer i bl.a. skoler og barnehager. En resultatgrad på 1,5 prosent i Oslo betyr at det er lite rom for å finansiere investeringene med overføring fra driftsregnskap til investeringer. For å unngå store låneopptak og sterk gjeldsøkning fremover vil det være behov for en høyere resultatgrad slik at kommunen i større grad kan egenfinansiere investeringene. Byrådet vil vurdere størrelsen på ønskelig resultatgrad fremover.

**KORRIGERT NETTO DRIFTSRESULTAT OG RESULTAT-
TABELL. 4.2 GRAD 2013 – 2016 I MILL. KR OG I PROSENT**

	2013	2014	2015	2016
Samlet korrigeret netto driftsresultat Oslo kommune	-784	-964	-792	-684
Resultatgrad sak 1	1,7 %	2,1 %	1,7 %	1,5 %

Med et høyt nivå på overføring fra drift til investering vil kommunen kunne takle svikt i inntektene (eks. lavere skatter) eller uventede utgifter. Det gjør tilpasninger lettere ved at det ikke må foretas en rask reduksjon i kommunens tjenesteproduksjon. Det blir derfor en buffer mot uventede hendelser.

Størrelsen «overføring fra drift til investering» er derfor et viktig element for å vurdere kommunens økonomi og fremtidige handlegfrihet. Overføringer fra drift på konsernnivå som ikke er relatert til investeringsmoms er 347 mill. kroner i 2013 og 223 mill. kroner i 2016. Tabell 4.3 viser at man på slutten av økonomiplanperioden og inn i 2016 har lite egne midler for å driftsfinansiere investeringer. Dette henger sammen med et generelt høyt driftsnivå og at kommunen har et høyt investeringsnivå i hele perioden som i stor grad lånefinansieres. Dette gir økt gjeld og økte finanskostnader utover i perioden.

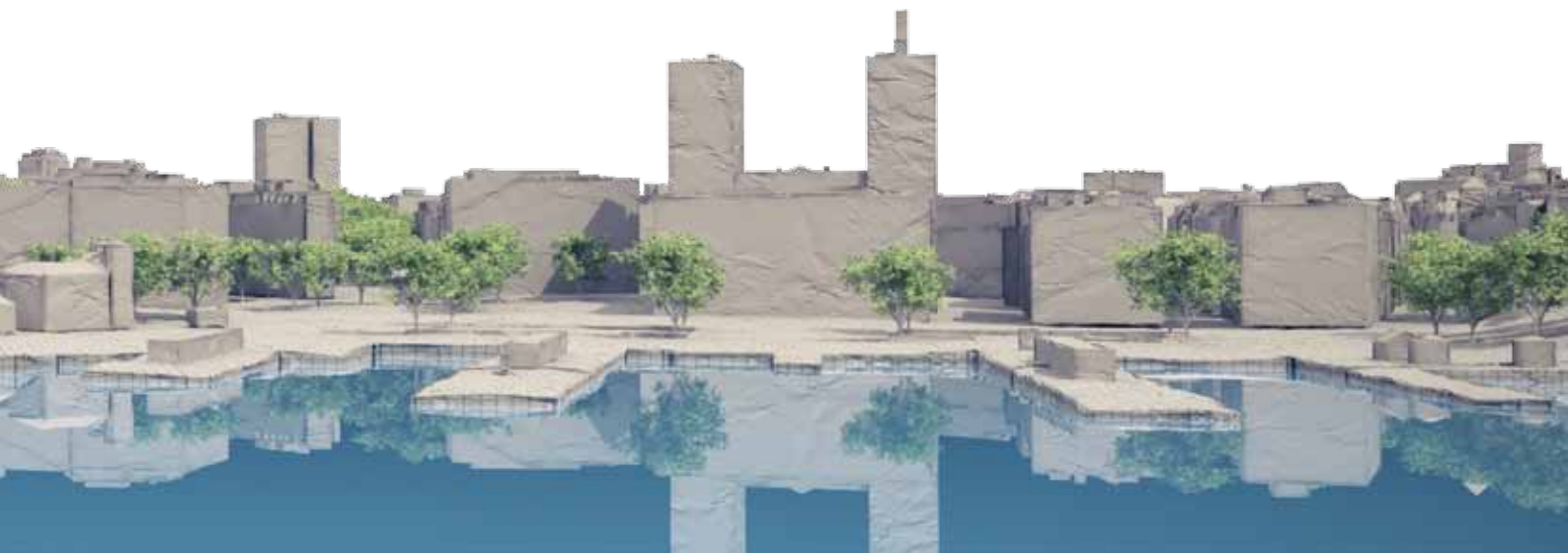
**OVERFØRING FRA DRIFT TIL INVESTERING
TABELL.4.3 2013 – 2016. MILL. KRONER**

	2013	2014	2015	2016
Overføring fra drift til investering - bykassen	223	409	204	101
Overføring fra drift til investering - KF-ene	124	125	124	122
Overføring fra drift til investering - samlet	347	534	328	223

Økende gjeld betyr at en økende andel av fremtidige inntekter må brukes til å betale renter og avdrag, og at kommunen blir mer sårbar overfor renteøkninger. Som eksempel er det i kapittel 3 (figur 3.3) vist at et rentenivå på 6 prosent vil gi økte rentekostnader på 700 mill. kroner i 2016, i forhold til forslag til økonomiplan som er basert på et rentenivå på 4,0 prosent. Selv med et rentenivå på 3 prosent vil rentekostnadene være høyere i 2016 enn i 2012 fordi gjelden øker.

Da det er driftsinntektene som i fremtiden skal betjene gjelden, er det viktig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene. Dette benevnes som gjeldsgrad. Ikke all lånegjeld tas med i beregningen av kommunens gjeldsgrad. Dette er nærmere omtalt i Del 2.

Fra 2010 til 2011 ble gjeldsgraden redusert fra ca. 55 prosent til ca. 53 prosent fordi en stor del av investeringene dette året ble finansiert av ekstraordinært utbytte fra aksjer. I perioden 2013-2016 forventes gjeldsgraden å øke til 80 prosent. I kroner innebærer dette at lånegjelden vokser fra ca. 21 mrd. kroner ved

utgangen av 2011 til godt over 37 mrd. kroner 2016.

For å redusere eller stabilisere kommunens gjeldsgrad må kommunen redusere utgiftene eller øke inntektene. Et tiltak for å få til dette er å øke overføringene fra drift til investeringer ved å redusere driftsutgiftene. Et annet er å redusere investeringskostnadene ved større fokus på standardisering og nøkternhet, spesielt i forhold til bygging av skoler, barnehager og sykehjem. Det tredje er å øke inntektene, f.eks ved salg av kommunens eien-
deler for å erstatte lånefinansiering av investeringene.

BEFOLKNINGSVEKST OG UTGIFTER

Det ventes fortsatt sterk befolkningsøkning i Oslo. For å gi tilbud til den økte befolkningen må det investeres i bygninger og infrastruktur. I tillegg gir den økte befolkningen økte driftsutgifter.

For å kunne yte gode tjenester til den økte befolkningen er sektorenes driftsramme økt. I 2013 er det lagt inn 166 mill. kroner til skolesektoren og 245 mill. kroner til bydelene som følge av befolkningsvekst. Medregnet byomfattende oppgaver er det i alt lagt inn 427 mill. kroner i 2013 økende til 1 251 mill. kroner i 2016.

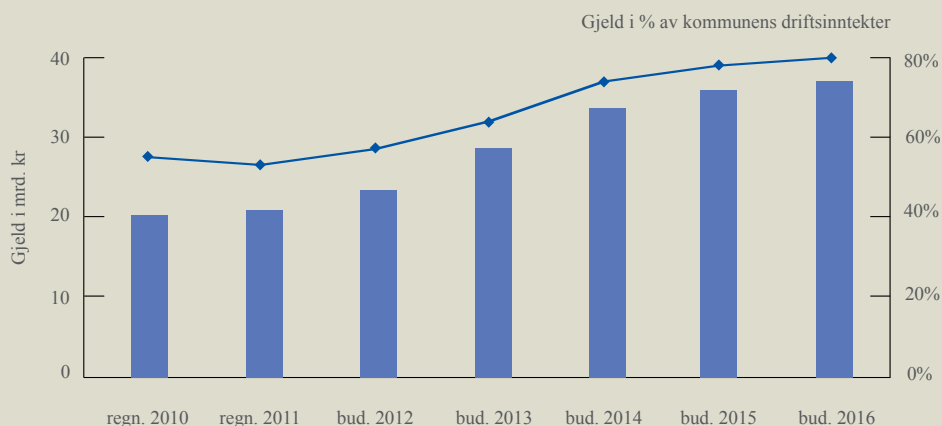
EKSTRA MIDLER FOR Å IVARETA BEFOLKNINGSVEKST

TABELL.4.4

	2013	2014	2015	Tall i mill. kr. 2016
Bydelene-etablering nye barnehager	136	224	311	311
Bydelene-generell	109	221	319	412
Byomfattende oppgaver	16	22	29	33
Skole	166	287	394	496
Midler for å ivareta befolkningsvekst	427	754	1 053	1 251

De økte driftsutgiftene til befolkningsveksten tilsvarer om lag veksten i de frie inntektene i perioden. I tillegg øker finanskostnadene som følge av befolkningsveksten knyttet til behov for høye investeringer til bl.a. skoler. Dette dekkes ikke av veksten i de frie inntektene. Det er også en sterk økning i pensjonskostnadene. Disse forholdene har gjort det nødvendig med rammereduksjoner. Disse reduksjonene er av om lag samme størrelsesorden som midlene til befolkningsveksten.

FIG.4.3 UTVIKLING I LÅNEGJELD OG GJELDSGRAD 2010 – 2016.

UTVIKLING I ØKONOMISK HANDLEFRIHET

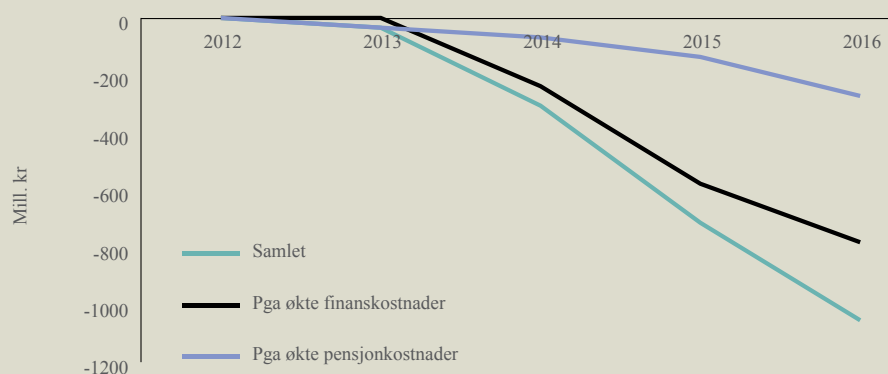
Behovet for innstramminger i budsjettet henger i hovedsak sammen en kraftig vekst i pensjons- og finanskostnader. Disse kostnadene vokser sterkere enn de frie inntektene. I Del 2 av budsjettet er det en nærmere beskrivelse av disse forholdene.

Økte pensjonskostnader utgjør en stadig større andel av de frie inntektene. Fra 2012 til 2016 innebærer de økte kostnadene at den økonomiske handlefriheten reduseres med nærmere 300 mill. kroner. Det er også en økning i finanskostnadene knyttet til investeringer for å øke tjenestetilbudet til en voksende befolkning. I økonomiplanperioden reduserer finanskostnadene handlefriheten med nærmere 800 mill. kroner.

I figuren under er vist hvordan disse to faktorene legger beslag på en økende del av de frie inntektene.

I praksis vil reduksjonen i disponibelt beløp til andre formål i kommende økonomiplanperiode, i overkant av 1 mrd. kroner, måtte dekkes inn med tilsvarende rammereduksjoner i den ordinære driften. Også i foregående fireårsperiode (2008-2012) har handlingsrommet blitt redusert, da med 800 mill. kroner.

FIG.4.4 FIGUREN VISER REDUKSJONEN I ØKONOMISK HANDLEFRIHET I 2012 – 2016 SOM FØLGE AV ENDREDE PENSJONS- OG FINANSKOSTNADER (BASISÅR 2012).

ØKONOMIPLAN DRIFTSBUDSJETTET - SAMLET (BYKASSE OG KOMMUNALE FORETAK (KF))

Beløp i mill. kr

		Dok 3 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Bykasse virksomheter:						
Bydelene (EST og KOU)	Nettoutgift	16 890	17 647	17 700	17 733	17 820
Eldre og sosiale tjenester - byomfattende (EST)	Nettoutgift	3 293	3 420	3 375	3 324	3 357
Kunnskap og utdanning (KOU)	Nettoutgift	9 460	10 077	10 351	10 639	10 879
Byutvikling (BYU)	Nettoutgift	229	245	238	239	237
Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	Nettoutgift	2 244	2 302	2 192	2 175	2 168
Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	Nettoutgift	-370	-320	-385	-505	-539
Kultur og næring (KON)	Nettoutgift	846	872	842	827	824
Byrådslederens kontor (BLK)	Nettoutgift	410	434	428	424	422
Finans (FIN)	Nettoutgift	440	408	397	392	389
Bystyrets organer (BYS)	Nettoutgift	175	229	179	234	177
Avsetningskapitler (FIN)	Nettoutgift	-159	-20	187	296	422
Finansposter (FIN)	Nettoutgift	-2 105	-2 063	-2 019	-1 994	-1 962
Sum sektorene - bykasse	Nettoutgift	31 352	33 230	33 485	33 783	34 194
Sum foretak - netto utgift ekskl. finanstransaksjoner		-1 635	-1 830	-1 104	-1 328	-1 504
Sum Oslo kommune - bykasse og KF		29 717	31 400	32 381	32 456	32 690
Skatt på inntekt og formue		-22 500	-24 100	-24 400	-24 750	-25 100
Ordinært rammetilskudd		-9 230	-9 860	-9 960	-9 910	-9 930
Skatt på eiendom		0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd		-423	-465	-465	-462	-456
Sum frie disponible inntekter		-32 153	-34 425	-34 825	-35 122	-35 486
Renteinntekter og utbytte		-1 756	-1 661	-1 681	-1 692	-1 687
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter		1 292	1 329	1 471	1 689	1 809
Avdrag på lån		1 364	1 496	1 627	1 763	1 904
Netto finansinntekter/-utgifter		900	1 164	1 417	1 760	2 026
Netto driftsresultat		-1 536	-1 861	-1 027	-907	-770
Til ubundne avsetninger		623	684	678	668	643
Til bundne avsetninger		-31	-29	-57	2	-2
Bruk av ubundne avsetninger		-172	-94	-90	-54	-55
Bruk av bundne avsetninger		-38	-38	-38	-38	-38
Netto avsetninger		382	523	493	579	547
Overføring til investeringsbudsjettet		126	223	409	204	101
Overføring til investeringsbudsjettet - KF m.v.		134	124	125	124	122
Overføring til investeringsbudsjettet - inv.mva.		894	991	0	0	0
Sum overført til investeringsbudsjettet		1 154	1 338	534	328	223
Til fordeling drift		-29 717	-31 400	-32 381	-32 456	-32 690
Sum fordelt til drift		29 717	31 400	32 381	32 456	32 690
Merforbruk/mindreforbruk		0	0	0	0	0
Refusjon moms påløpt i investeringsregnskapet		-994	-991	0	0	0
Netto driftsresultat ekskl. resultat VAR-sektor, Oslo Havn KF og refundert inv.mva		-370	-784	-964	-791	-685

ØKONOMIPLAN INVESTERINGSBUDSJETTET - SAMLET (BYKASSE OG KOMMUNALE FORETAK (KF))

Beløp i mill kr

		Dok 3 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Bydelene (EST og KOU)	Utgift	0	0	0	0	0
Eldre og sosiale tjenester - byomfattende (EST)	Utgift	39	25	55	55	24
Kunnskap og utdanning (KOU)	Utgift	196	258	119	56	33
Byutvikling (BYU)	Utgift	611	337	361	326	153
Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	Utgift	897	645	547	534	508
Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	Utgift	937	1 232	981	919	677
Kultur og næring (KON)	Utgift	351	351	660	1 114	903
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	4	7	2	2	2
Finans (FIN)	Utgift	266	90	24	24	24
Bystyrets organer (BYS)	Utgift	0	0	0	0	0
Investeringer i anleggsmidler - bykasse		3 300	2 943	2 748	3 029	2 323
Tilskudd til KF fra bykasse		-17	-110	-115	-60	-50
Korrigert investeringer i anleggsmidler - bykasse		3 283	2 833	2 633	2 969	2 273
Arbeidstrening Oslo KF (EST)	Utgift	0	0	0	0	0
Klima og energi Oslo KF (MOS)	Utgift	0	0	0	0	0
Oslo Havn KF (MOS)	Utgift	226	309	213	164	166
Omsorg Oslo KF (KON)	Utgift	0	0	0	0	0
Undervisningsbygg Oslo KF (KON)	Utgift	2 804	3 046	3 961	2 806	1 980
Boligbygg Oslo KF (KON)	Utgift	395	725	725	435	375
Omsorgsbygg Oslo KF (KON)	Utgift	586	964	1 486	1 027	453
Investeringer i anleggsmidler - KF		4 011	5 044	6 385	4 432	2 974
Tilskudd til bykasse fra KF		0	0	0	0	0
Korrigert investeringer i anleggsmidler - KF		4 011	5 044	6 385	4 432	2 974
Investeringer i anleggsmidler - Oslo kommune		7 294	7 877	9 018	7 400	5 247
Investeringer i anleggsmidler		7 294	7 877	9 018	7 400	5 247
Utlån og forskuttering		1 286	1 796	1 466	1 221	1 221
Avdrag på lån		494	567	594	622	641
Avsetninger		0	0	0	11	7
Årets finansieringsbehov		9 074	10 240	11 078	9 254	7 115
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler		-5 658	-6 623	-7 415	-5 352	-4 210
Inntekter fra salg av anleggsmidler		-515	-533	-162	-626	-222
Tilskudd til investeringer		-80	-70	-162	-401	-289
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner		-755	-898	-2 175	-1 927	-1 625
Sum ekstern finansiering		-7 008	-8 124	-9 915	-8 306	-6 345
Overføring fra driftsbudsjettet		-126	-223	-409	-204	-101
Overføring fra driftsbudsjettet - KF m.v.		-134	-124	-125	-124	-122
Overføring fra driftsbudsjettet - inv.mva.		-894	-991	0	0	0
Sum overført fra driftsbudsjettet		-1 154	-1 338	-534	-328	-223
Bruk av avsetninger		-912	-778	-630	-620	-547
Sum finansiering		-9 074	-10 240	-11 078	-9 254	-7 115
Udekket/udisponert		0	0	0	0	0

5

INNSTILLING TIL VEDTAK

I dette kapitlet er alle vedtaksforslag samlet. Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende budsjettvedtak for 2013:

SKATTEVEDTAK

1. SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE FOR FORSKUDDSPLIKTIGE SKATTYTERE FOR INNTEKTSÅRET 2013 SKRIVES UT MED:

- a) 7,0 ‰ på formue
- b) 14,25 ‰ på inntekt.

Dersom Stortinget vedtar andre maksimumssatser, brukes disse.

LÅNEVEDTAK

2. OSLO KOMMUNE TAR OPP LÅN I 2013 I HENHOLD TIL PUNKTENE A, B, C, D, E OG F NEDENFOR:

- a) Innlån til bykassen, 3 089,1 mill. kroner, jfr. Del 2 kapittel 13 Felles inntekter og utgifter (budsjettkapitlene 910 Bruk av lån og 926 Videreutlån).

Gjennomsnittlig finansierings-/avdragstid kan være inntil 20 år med jevne årlige avsetninger/avdrag for låneopptak til investeringer i bykassen. For kulturbygg i Bjørvika legges det til grunn en avdragstid på 50 år, jfr. bystyresak 245/09.

- b) Kommunale foretak får fullmakt til å ta opp lån i Lånefondet for inntil:

Undervisningsbygg Oslo KF 2 366,8 mill.
Omsorgsbygg Oslo KF 781,0 mill.
Boligbygg Oslo KF 281,5 mill.

- c) Boligbygg Oslo KF kan benytte inntil 105 mill. i lån fra Husbanken.
- d) Innlån til Lånefondet, 4 852 mill. kroner, jfr. Del 2 kapittel 13 Felles inntekter og utgifter (budsjettkapittel 080 Lånefondet), til nye låneopptak og til refinansiering av eldre lån.
- e) Lån til likviditetsformål inntil 2 000 mill.
- f) Der hvor kommunen kan oppnå bedre lånebetingelser i Husbanken enn ved eget innlån til Lånefondet, benyttes Husbanken. Alle låneopptak i Husbanken til kommunale foretak utføres av bykassens sentrale enhet for finansforvaltning.

TALLBUDSJETT

3. DRIFTS- OG INVESTERINGSBUDSJETTET I 2013 FOR BYKASSEN VEDTAS SLIK:

Beløp i 1000 kr:

KAPITTEL/SEKTOR		DRIFTSRAMME	SOSIALHJELP OG KVALIFISERINGS- PROGRAM	NETTO
BYDELENE (EST OG KOU)				
Driftsbudsjettet:				
001	Bydel Gamle Oslo (1) (B)	1 169 704	198 361	1 368 065
002	Bydel Grünerløkka (2) (B)	1 165 841	167 392	1 333 233
003	Bydel Sagene (3) (B)	977 209	110 997	1 088 206
004	Bydel St. Hanshaugen (4) (B)	733 149	81 434	814 583
005	Bydel Frogner (5) (B)	1 057 450	75 280	1 132 730
006	Bydel Ullern (6) (B)	799 613	17 450	817 063
007	Bydel Vestre Aker (7) (B)	1 145 368	24 722	1 170 090
008	Bydel Nordre Aker (8) (B)	1 356 186	37 253	1 393 439
009	Bydel Bjerke (9) (B)	878 209	84 063	962 272
010	Bydel Grorud (10) (B)	841 110	79 539	920 649
011	Bydel Stovner (11) (B)	860 014	89 434	949 448
012	Bydel Alna (12) (B)	1 386 240	127 617	1 513 857
013	Bydel Østensjø (13) (B)	1 413 360	67 194	1 480 554
014	Bydel Nordstrand (14) (B)	1 317 367	40 141	1 357 508
015	Bydel Søndre Nordstrand (15) (B)	945 570	101 759	1 047 329
Sum	Bydelsfordelt ramme	16 046 390	1 302 636	17 349 026

Beløp i 1000 kr:

KAPITTEL/SEKTOR		UTGIFT	INNTEKT	NETTO
Driftsbudsjettet:				
Avsetningskapitler:				
304	Bydelene - avsetninger eldre (EST)	39 245	-5 000	34 245
305	Bydelene - etablering av nye barnehager (KOU)	64 454	0	64 454
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (KOU)	106 199	-29 000	77 199
308	Bydelene - avsetninger helse og sosiale tj. (EST)	189 093	-66 685	122 408
Sum	Avsetninger	398 991	-100 685	298 306
Sum	Bydelsramme (EST og KOU) netto			17 647 332

Beløp i 1000 kr:

KAPITTEL/SEKTOR	UTGIFT	INNTEKT	NETTO
-----------------	--------	---------	-------

ELDRE OG SOSIALE TJENESTER - BYOMFATTENDE (EST)

Driftsbudsjettet:

176	Arbeidstrening OKF - overføring (EST)	16 934	0	16 934
313	Sykehjemsetaten (EST)	4 646 904	-3 658 998	987 906
314	Helseetaten (EST)	895 576	-183 667	711 909
315	Velferdsetaten (EST)	1 052 764	-379 088	673 676
333	Samhandlingsreformen - medfinansiering (EST)	594 343	0	594 343
350	Trygdeordninger (EST)	6 035	0	6 035
360	Barne- og familieetaten - barnevern (EST)	578 050	-404 726	173 324
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (EST)	5 884	0	5 884
372	Byomfattende tiltak - avsetninger eldre (EST)	5 398	0	5 398
373	Byomf. tiltak - avsetn. helse og sosiale tj. (EST)	13 378	0	13 378
374	Prosjekteringsmidler (EST)	5 000	0	5 000
384	Bydelenes hjelpemiddeltjeneste (EST)	21 293	0	21 293
427	Tap på utlån (EST)	3 000	0	3 000
428	Sosiale boligvirkemidler (EST)	417 542	-223 817	193 725
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	8 000	0	8 000
Sum	Eldre og sosiale tjenester - byomfattende (EST)	8 270 101	-4 850 296	3 419 805

Investeringsbudsjettet:

313	Sykehjemsetaten (EST)	5 000	-800	4 200
314	Helseetaten (EST)	7 614	-523	7 091
315	Velferdsetaten (EST)	76	-15	61
360	Barne- og familieetaten - barnevern (EST)	2 300	-460	1 840
427	Tap på utlån (EST)	5 710	-2 000	3 710
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	4 000	-640	3 360
Sum	Eldre og sosiale tjenester - byomfattende (EST)	24 700	-4 438	20 262

KUNNSKAP OG UTDANNING (KOU)

Driftsbudsjettet:

A04	Ufordelte midler for sektor - KOU	23 855	0	23 855
200	Utdanningsetaten (KOU)	377 731	-69 005	308 726
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (KOU)	157 094	-12 397	144 697
210	Grunnskolen (KOU)	6 516 344	-315 402	6 200 942
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (KOU)	578 461	-416 913	161 548
230	Videregående skoler (KOU)	2 475 428	-158 656	2 316 772
231	Fagopplæring (KOU)	165 492	-78 377	87 115
250	Fagskolen (KOU)	27 227	0	27 227
260	Spesialundervisning i egne grunnskoler (KOU)	382 674	-27 720	354 954

Beløp i 1000 kr.

		Beløp i 1000 kr.		
KAPITTEL/SEKTOR		UTGIFT	INNTEKT	NETTO
261	Spesialundervisning i egne videreg. skoler (KOU)	58 680	-3 967	54 713
290	Oslo musikk- og kulturskole (KOU)	74 169	-23 310	50 859
294	Voksenopplæring (KOU)	670 263	-324 779	345 484
Sum	Kunnskap og utdanning (KOU)	11 507 418	-1 430 526	10 076 892

Investeringsbudsjettet:

200	Utdanningsetaten (KOU)	253 490	-50 698	202 792
271	Byomfattende barnehageoppgaver (KOU)	4 200	-840	3 360
Sum	Kunnskap og utdanning (KOU)	257 690	-51 538	206 152

BYUTVIKLING (BYU)

Driftsbudsjettet:

400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	168 265	-170 850	-2 585
482	Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	30 000	0	30 000
520	Byantikvaren (BYU)	28 001	-3 777	24 224
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	380 264	-187 125	193 139
Sum	Byutvikling (BYU)	606 530	-361 752	244 778

Investeringsbudsjettet:

416	Fornebu-utbyggingen (BYU)	17 300	-376 600	-359 300
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	293 200	-79 600	213 600
482	Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	20 000	0	20 000
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	6 000	-1 000	5 000
Sum	Byutvikling (BYU)	336 500	-457 200	-120 700

MILJØ OG SAMFERDSEL, MILJØ (MOS)

Driftsbudsjettet:

184	Beredskapsetaten (MOS)	6 109	-6 027	82
542	Bymiljøetaten (MOS)	1 409 771	-836 676	573 095
547	Oslo 2022 (MOS)	80 000	0	80 000
643	Renovasjonsetaten - næring (MOS)	65 050	-66 790	-1 740
645	Energigjenvinningsetaten - husholdninger (MOS)	209 171	-306 480	-97 309
646	Energigjenvinningsetaten - næring (MOS)	195 445	-333 576	-138 131
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	410 002	-84 565	325 437
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	1 554 049	0	1 554 049
752	Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	2 072	0	2 072
761	Sykkelprosjektet (MOS)	4 072	0	4 072
Sum	Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	3 935 741	-1 634 114	2 301 627

Beløp i 1000 kr.

KAPITTEL/SEKTOR	UTGIFT	INNTEKT	NETTO
<i>Investeringsbudsjettet:</i>			
542 Bymiljøetaten (MOS)	430 332	-67 012	363 320
645 Energigjenvinningsetaten - husholdninger (MOS)	34 500	0	34 500
646 Energigjenvinningsetaten - næring (MOS)	30 000	0	30 000
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	6 000	-360	5 640
761 Sykkelprosjektet (MOS)	144 000	-5 000	139 000
Sum Miljø og samferdsel, miljø (MOS)	644 832	-72 372	572 460

MILJØ OG SAMFERDSEL, SELVFINANS. MILJØETATER (MOS)

Driftsbudsjettet:

620 Vann- og avløpsetaten - forvaltning (MOS)	818 219	-1 163 030	-344 811
640 Renovasjonsetaten - selvkost (MOS)	638 240	-613 341	24 899
Sum Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	1 456 459	-1 776 371	-319 912

Investeringsbudsjettet:

620 Vann- og avløpsetaten - forvaltning (MOS)	949 100	-2 200	946 900
640 Renovasjonsetaten - selvkost (MOS)	283 000	0	283 000
Sum Miljø og samferdsel, selvfinans. miljøetater (MOS)	1 232 100	-2 200	1 229 900

KULTUR OG NÆRING (KON)

Driftsbudsjettet:

354 Enhet for mangfold og integrering (KON)	15 788	-5 316	10 472
455 Næringsutvikling (KON)	33 538	-9 013	24 525
459 Næringsetaten (KON)	40 219	-21 454	18 765
501 Kultureiendommer (KON)	50 886	-25 618	25 268
502 Kulturetaten (KON)	535 879	-72 636	463 243
504 Munch-museet (KON)	98 040	-24 260	73 780
581 Den norske kirke og andre trossamfunn (KON)	202 651	0	202 651
590 Gravferdsetaten (KON)	125 006	-71 765	53 241
Sum Kultur og næring (KON)	1 102 007	-230 062	871 945

Investeringsbudsjettet:

172 Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)	110 000	0	110 000
185 Forskjellige utbedringstiltak (KON)	10 000	-1 600	8 400
501 Kultureiendommer (KON)	5 200	-1 040	4 160
502 Kulturetaten (KON)	27 000	0	27 000
503 Kulturbyggene i Bjørvika (KON)	130 000	-21 000	109 000
581 Den norske kirke og andre trossamfunn (KON)	50 000	0	50 000
590 Gravferdsetaten (KON)	18 500	-3 700	14 800
Sum Kultur og næring (KON)	350 700	-27 340	323 360

Beløp i 1000 kr.

KAPITTEL/SEKTOR	UTGIFT	INNTEKT	NETTO
-----------------	--------	---------	-------

BYRÅDSLEDERENS KONTOR (BLK)

Driftsbudsjettet:

120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	296 612	-8 477	288 135
126	Div. avsetn. og tidsb. tiltak under byrådsavd. (BLK)	61 376	-3 500	57 876
140	Kommuneadvokaten (BLK)	33 311	-8 281	25 030
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	81 442	-22 124	59 318
191	Tilfeldige utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	3 500	0	3 500
Sum	Byrådslederens kontor (BLK)	476 241	-42 382	433 859

Investeringsbudsjettet:

150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	7 000	-400	6 600
Sum	Byrådslederens kontor (BLK)	7 000	-400	6 600

FINANS (FIN)

Driftsbudsjettet:

122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	52 438	-1 236	51 202
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	533 873	-390 886	142 987
130	Kemnerkontoret (FIN)	281 526	-75 829	205 697
181	Overformynderiet (FIN)	17 071	-9 318	7 753
Sum	Finans (FIN)	884 908	-477 269	407 639

Investeringsbudsjettet:

122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	71 000	-14 200	56 800
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	18 800	-3 760	15 040
Sum	Finans (FIN)	89 800	-17 960	71 840

BYSTYRETS ORGANER (BYS)

Driftsbudsjettet:

100	Bystyret m.v. (BYS)	106 536	-3 634	102 902
101	Ordførerens kontor (BYS)	10 239	-357	9 882
102	Tilfeldige utg. etter bystyrets bestemmelse (BYS)	1 951	0	1 951
109	Kontrollutvalget (BYS)	3 777	-30	3 747
110	Kommunerevisjonen (BYS)	62 063	-17 129	44 934
111	Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	19 699	-6 294	13 405
112	Stortingsvalg og kommunevalg (BYS)	57 273	-5 275	51 998
Sum	Bystyrets organer (BYS)	261 538	-32 719	228 819

Beløp i 1000 kr.

KAPITTEL/SEKTOR		UTGIFT	INNTEKT	NETTO
FELLES INNTEKTER OG UTGIFTER (FIN)				
<i>Driftsbudsjettet:</i>				
124	Forsikringer (FIN)	177 400	-166 400	11 000
192	Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter (FIN)	111 585	-139 798	-28 213
199	Avsetning til tilleggsbevilgninger (FIN)	25 000	0	25 000
426	Tap på lånegarantier (FIN)	9 000	0	9 000
800	Skatt på inntekt og formue (FIN)	0	-24 100 000	-24 100 000
840	Rammetilskudd fra staten (FIN)	0	-9 860 000	-9 860 000
845	Øvrige generelle statstilskudd (FIN)	1 710	-102 622	-100 912
850	Generelt statstilsk. vedr. flyktninger m.v. (FIN)	0	-362 000	-362 000
898	Overføringer fra KF m.v. (FIN)	20 000	-2 084 724	-2 064 724
900	Renter (FIN)	584 819	-461 600	123 219
901	Utbytte fra aksjeselskaper (FIN)	0	-1 000 000	-1 000 000
910	Lån (FIN)	1 161 350	0	1 161 350
927	Betjening av videreutlån (EST)	152 700	-162 800	-10 100
940	Disposisjonsfond (FIN)	647 653	-93 824	553 829
950	Bundne driftsfond (FIN)	-28 713	0	-28 713
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	358 480	0	358 480
Sum	Felles inntekter og utgifter (FIN)	3 220 984	-38 533 768	-35 312 784
<i>Investeringsbudsjettet:</i>				
910	Lån (FIN)	0	-1 889 052	-1 889 052
920	Utlån egne midler (FIN)	575 000	-128 300	446 700
926	Videreutlån (EST)	1 206 000	-1 200 000	6 000
927	Betjening av videreutlån (EST)	566 600	-524 000	42 600
940	Disposisjonsfond (FIN)	0	-635 000	-635 000
948	Ubundne investeringsfond (FIN)	0	-44 000	-44 000
950	Bundne driftsfond (FIN)	0	-14 820	-14 820
959	Bundne investeringsfond (FIN)	380	0	380
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	0	-222 682	-222 682
Sum	Felles inntekter og utgifter (FIN)	2 347 980	-4 657 854	-2 309 874

4. KRAV TIL NETTO DRIFTSRESULTAT SAMT INVESTERINGS- BUDSJETT MED FINANSIERING FOR 2013 FOR KOMMUNALE FORETAK VEDTAS SLIK:

4.1 KAPITTEL 051 KLIMA OG ENERGI OSLO KF

Krav til netto driftsresultat for Klima og energi Oslo KF settes til minus 38,194 mill. i 2013 (inndekning skjer gjennom tilsvarende bruk av Klima- og energifondet). Rammen for enøk-utlån i foretakets investeringsbudsjett settes til 15 mill.kroner i 2013 og med tilsvarende finansiering fra Klima- og energifondet.

4.2 KAPITTEL 052 OMSORG OSLO KF

Krav til netto driftsresultat for Omsorg Oslo KF settes til 0 mill. i 2013.

4.3 KAPITTEL 053 UNDERVISNINGSBYGG OSLO KF

Krav til netto driftsresultat for Undervisningsbygg Oslo KF settes til 679 mill. i 2013. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Prosjektnr	Beløp i 1000 kr Budsjet 2013
053 UNDERVISNINGSBYGG OSLO KF (KON)	
106500 Generell rehabilitering	300 000
106520 Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.	1 325 800
109500 Investering avsetn. - ikke fordelt	1 420 000
Sum investeringsutgifter	3 045 800
Lån i Lånefondet	-2 366 800
Overføring fra driftsbudsjettet	-100 000
Overføring fra driftsbudsjettet - inv. mva.	-579 000
Sum finansiering	-3 045 800

Prosjektnr. 106520 fordeles på følgende skoler:

			Beløp i 1000 kr Budsjet 2013
	Ferdigstillelse	Kostnadsramme	Bevilget t.o.m. 2012
NYBYGG OG TOTALREHABILITERING			
Grefsen U3	3-13	299 100	171 800
Stasjonsfjellet 8-10, klimaskjerm	3-14	64 800	32 400
Bjørnsletta - omgjøring 1-10 skole	3-14	584 200	251 600
Sofienberg 8-10	3-14	257 900	21 900
Grefsen 1-7	3-14	495 100	119 700
Majorstuen 1-10	3-14	605 000	175 000
Ris 8-10	3-16	495 000	25 000
Trasop 1-7, utvidelse	3-13	125 700	30 000
Nordtvet 1-7, utvidelse	3-13	20 600	13 900
Stasjonsfjellet 8-10, kapasitetsutvidelse	3-13	46 000	20 000
Gamle Løren, byggetrinn 1	3-14	260 500	15 000
Møllergata 1-7, utvidelse	3-14	155 000	93 500
Øraker 8-10, byggetrinn 1 og 2	3-15	60 000	14 000
Tonsenhagen 1-7, utvidelse	3-14	125 000	18 500
Bjerke vgs. m/idrettshall og bad	3-13	366 000	255 300
Kuben (Risløkka)	3-13	1 990 000	1 393 800
Quo Vadis Menn	3-13	151 000	90 000
Sum		6 100 900	2 622 900

4.4 KAPITTEL 055 BOLIGBYGG OSLO KF

Krav til netto driftsresultat for Boligbygg Oslo KF settes til 93 mill. i 2013. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	
Prosjektnr.	Budsjett 2013
055 BOLIGBYGG OSLO KF (KON)	
106600 Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter	110 000
106610 Kjøp av boligeiendom	60 000
109610 Presteboliger - kjøp/rehabilitering	5 000
111600 Ufordelt Omsorg+	200 000
111605 Boliger til vanskeligstilte	150 000
113605 Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte	200 000
Sum investeringsutgifter	725 000
Lån i Lånefondet	-281 500
Lån i Husbanken	-105 000
Salg av eiendom	-66 000
Tilskudd fra staten	-69 500
Tilskudd fra bykassen	-110 000
Overføring fra driftsbudsjettet - inv. mva.	-93 000
Sum finansiering	-725 000

4.5 KAPITTEL 058 ARBEIDSTRENING OSLO KF

Krav til netto driftsresultat for Arbeidstrening Oslo KF settes til 0 mill. i 2013.

4.6 KAPITTEL 059 OMSORGSBYGG OSLO KF

Krav til netto driftsresultat for Omsorgsbygg Oslo KF settes til 183 mill. i 2013. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

<i>Beløp i 1000 kr</i>	
Prosjektnr.	Budsjett 2013
059 OMSORGSBYGG OSLO KF (KON)	
106720 Kap.utvidelse/nybygg - barnehager	64 000
106730 Reetablering og rehabilitering - bhg	150 000
109700 Generell rehabilitering - sykehjem	100 000
111710 Ufordelt sykehjem	400 000
111711 Ufordelt omsorg+	250 000
Sum investeringsutgifter	964 000
Lån i Lånefondet	-781 000
Overføring fra driftsbudsjettet - inv.mva.	-183 000
Sum finansiering	-964 000

4.7 KAPITTEL 060 OSLO HAVN KF

Krav til netto driftsresultat for Oslo Havn KF settes til 24,2 mill. i 2013. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

		Beløp i 1000 kr
Prosjektnr.		Budsjett 2013
060	OSLO HAVN KF (MOS)	
106900	IKT og annet utstyr	8 880
106910	Farled og div mindre prosjekter	13 100
106920	Vesthavna	32 900
106940	Sydhavna (inkl kraner)	250 300
106950	Omstruktueringsprosjekter	3 150
107930	Ren Oslofjord	500
Sum investeringsutgifter		308 830
Salg av driftsmidler		-15 000
Overføring fra driftsbudsjettet		-24 200
Utbytte fra HAV Eiendom AS		-200 000
Bruk av havnefondet		-69 630
Sum finansiering		-308 830

5. LÅNEFONDETS BUDSJETT FOR 2013 VEDTAS SLIK:

		Mill. kr
Artsgruppe		Budsjett 2013
100-509	Renteutgifter eksterne lån m.v.	1 272,0
Sum utgifter		1 272,0
510-519	Avdrag på eksterne lån	1 000,0
520-529	Interne utlån	5 318,6
Sum utbetalinger		6 318,6
Sum bruk av midler		7 590,6
780-909	Refunderte renter og låne-/adm.kostn.	-1 272,0
Sum inntekter		-1 272,0
910-919	Nye låneopptak	-4 852,0
920-929	Interne avdrag på lån	-1 466,6
Sum innbetalinger		-6 318,6
Sum anskaffelse av midler		-7 590,6

6. FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN 2013-2016 VEDTAS.

BYRÅDET GIS FULLMAKT TIL Å OPPDATERE SAMTLIGE OVERSIKTER TIL ØKONOMIPLAN 2013-2016 I TRÅD MED BYSTYRETS BUDSJETTVEDTAK FOR 2013.

7. BYRÅDET GIS FULLMAKT TIL Å OPPDATERE SAMTLIGE TABELLER OM MÅLTALL OG OVERSIKTER OVER DRIFTS- OG INVESTERINGSPROSJEKTER I TRÅD MED BYSTYRETS BUDSJETTVEDTAK FOR 2013.

VERBALE VEDTAK

8. FØLGENDE VERBALFORSLAG VEDTAS:

8.1 BYDELENE

8.1.1 Mottak av flyktninger

Oslo kommune tar imot 410 flyktninger i 2013.

8.1.2 Levering av hjemmetjenester i brukervalgordning (H12/2012)

Byrådet gis fullmakt til å inngå nye avtaler med leverandører for levering av hjemmetjenester i brukervalgordning i hjemmetjenesten.

8.1.3 Konkurransetsetting av heldøgns institusjoner til eldre (sykehjemssdrift) (H15/2012)

Byrådet gis innenfor sitt ansvarsområde fullmakt til å konkurranseutsette heldøgns institusjoner til eldre (sykehjemssdrift).

8.1.4 Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold

Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold pr. mnd justeres med deflator på 3,4 %, og fastsettes slik for 2013:

	kroner
Enslig aleneboende	6 068
Ektepar/samboere	9 525
Enslige forsørgere	6 909
Barnetillegg 0-10 år	1 365
Barnetillegg 11-18 år	1 812
Unge hjemmeboende 18-23 år	1 812

8.2 VELFERD OG SOSIALE TJENESTER – BYOMFATTENDE TILTAK

8.2.1 Pris pr. vektet sykehjemsplass 2013

Pris pr. vektet sykehjemsplass i 2013 fastsettes til kr. 657 087.

8.2.2 Salgspris for tjenester ved Villa Enerhaugen

Salgspris for tjenester ved Villa Enerhaugen skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av tjenester inngås skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene.

8.2.3 Betaling for plasser for MRSA-, lindrende behandling- og rusavhengighet

Det gjøres følgende unntak fra vedtakspunkt om vektet pris for sykehjemsplass:

For plasser ved MRSA- og rusavdelinger samt avdelinger med lindrende behandling betales pris som for ordinær sykehjemsplass.

8.2.4 Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner under Velferdsetaten

a) Bydelsbetaling for opphold på samtlige rusinstitusjoner under Velferdsetaten prisjusteres med 3,4 % og utgjør i 2013, kr. 280 pr. døgn pr. klient.

b) Velferdsetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for særlig kostnadskrevende klienter.

8.2.5 Egenbetaling ved rusinstitusjoner

Rusinstitusjoner som til nå har benyttet vederlagsforskriften for klienters egenbetaling går fra 01.01.2013 over til å benytte en fastsatt egenbetaling slik som de øvrige rusinstitusjonene. Det vises til verbalvedtak H26/2008; Byrådet gis fullmakt til å fastsette egenbetaling for klienter ved rusinstitusjoner der vederlagsforskriften ikke brukes.

8.3 KULTUR OG UTDANNING

8.3.1 Uranienborg skole

Uranienborg skole omstruktureres til 4 parallells barneskole uten flerbrukshall. Kostnadsramme for prosjektet legges frem etter godkjent og kvalitetssikret forprosjekt.

8.4 MILJØ OG SAMFERDSEL

8.4.1 Tilskudd og tilsagn om lån fra Klima- og energifondet

I 2013 kan Bymiljøetaten - Enøk gi tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 65,0 mill. kroner og tilsagn om lån innenfor en ramme på 65,0 mill. kroner. Det kan maksimalt gis kr. 3 mill. kroner i lån til et enkelt prosjekt. Byrådet gis fullmakt til å overføre midler fra kap. 051 Klima og energi Oslo KF til kap. 770 Enøk.

8.5 FØLGENDE TIDLIGERE VEDTATTE GENERELLE VERBALVEDTAK FORESLÅS OPPHEVET:

8.5.1 K29/2007 Skole-Linux

Byrådet bes legge til rette for at skoler som ønsker å benytte Skole-Linux gis anledning til dette. (Kun 3 skoler benytter denne løsningen i dag. En avvikling av Skole-Linux vil gi en årlig besparelse i størrelsesorden 2 mill. kroner. I tillegg vil kravet om Skole-Linux virke fordyrende ved inngåelse av neste InnsIKT-avtale. Byrådet foreslår at verbalvedtak K29/2007 utgår, og at Ut-danningsetaten ikke lenger pålegges å legge til rette for at skoler skal benytte Skole-Linux.)

8.5.2 K53/2008 Kunstnerisk utsmykking

Det gjøres unntak fra reglene for Fondet for kunstnerisk utsmykking av kommunale bygg i Oslo, punkt 2, slik at den maksimale rammen for kunstnerisk utsmykking ved større rehabiliteringer settes til 0,5 mill. kroner og ved alle nye bygg til 4 mill. kroner (Byrådet foreslår at avsetningen budsjetteres som et ordinært investeringsprosjekt under kap. 502 Kulturretaten, med eget prosjektnummer, istedenfor at midlene avsettes på fond, jfr. ny ordning for finansiering av kunstnerisk utsmykking vedtatt i bystyrets møte 28.09.2011 sak 308.)

8.5.3 Verbalvedtak F11/2006 Incitamentordningen for Kemnerkontoret

Byrådet får fullmakt til å fastlegge reglene for ordningen konkret, herunder hvilke måltall og satser som skal benyttes. (Etter overgangen til nytt landsdekkende skatteregnskap er det ikke lenger mulig å beregne alle målene i incitamentordningen slik den har vært utformet.)

9. TAKSTER, AVGIFTER OG GEBYRER FOR 2013

9.1 MÅNEDLIG OPPHOLDSBETALING I BARNEHAGE (KR.)

	Inntekt t.o.m. kr 164 256 (2G)*	Inntekt mellom kr 164 256 (2G)* - kr 300 001	Inntekt f.o.m. kr 300 001
1. barn	830	2 319	2 436
2. barn (70 %)	830	1 655	1 737
3. barn (50 %)	830	1 213	1 271

* Inntekstgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2013. Inntekstgrensene er basert på månedlige satser for grunnbeløpet

Satsene gjelder fulltids plass i kommunale barnehager, dvs. oppholdstid 41 timer pr. uke eller mer. Bydelsdirektørene fastsetter betalingssatser for barn med oppholdstid inntil 41 timer.

Kost i barnehagene tilsvarer kr. 106 pr. barn pr. måned, og er inkludert i oppholdsbetalingen.

Oppholdsbetaling for barnehageplass for barn i fosterhjem fastsettes etter inntektsgruppe 2, dvs. kr 2 319 pr. måned.

Oppholdsbetalingen for fulltids plass i bydeler med gratis kjernetid reduseres med betaling tilsvarende 20 timer.

9.2 MÅNEDLIG OPPHOLDSBETALING I AKTIVITETSSKOLEN (KR.)

	Inntekt t.o.m. kr 164 256 (2G)*	Inntekt mellom kr 164 256 (2G)* - kr 300 001	Inntekt f.o.m. kr 300 001
Heldagsplass	557	1 024	2 611
Halvdagsplass	359	658	1 765

* Inntekstgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2013. Inntekstgrensene er basert på månedlige satser for grunnbeløpet

Det kreves ikke oppholdsbetaling i aktivitetsskolen for barn med særskilte behov fra 5. - 7. trinn.

9.3 TILBUD TIL BARN MED SÆRSKILTE BEHOV I 8. – 10. TRINN OG PÅ VIDERE GÅENDE SKOLE

Det kreves ikke oppholdsbetaling for tilbud før og etter skoletid til barn med særskilte behov fra 8. - 10. trinn og på videregående skole.

9.4 EGENBETALING FOR ORDINÆRE ELEVPASSER I OSLO MUSIKK- OG KULTURSKOLE

Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo musikk- og kulturskole økes med 3,4 % til kr. 3 395 pr. elev pr. år fra 01.01.2013. Byrådet gis fullmakt til å fastsette avgifter og priser utenom ordinære elevplasser innen rammen av vedtatt budsjett.

9.5 AVGIFTER OG PRISER FOR TILBUD I SCHOUS KULTURBRYGGERI

Byrådet gis fullmakt til å fastsette priser og avgifter (brukerbetaling/billettpriser) for tilbud i øvingshotell og popsenter i Schous kulturbyggeri, innen rammen av vedtatt budsjett.

9.6 EGENBETALING FOR RENHOLD, MATLAGING M.M.

Med hjemmel i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester fastsettes fra og med 01.01.2013 følgende betalingssatser og utgiftstak for renhold, matlaging m.m.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – i hht. Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester 1)	Timesats i kroner	Utgiftstak i kr pr. måned/alt. pr. år (timer)
Inntil 164 244 (under 2 G) 2)	28	170 pr. mnd.
Fra 164 244 (2 - 3 G)	61	6 100 pr. år (100 timer)
Fra 246 366 (3 - 4 G)	159	15 900 pr. år (100 timer)
Fra 328 488 (4 G og over)	265	26 500 pr. år (100 timer)

1) Alminnelig inntekt 2011 tillagt evt. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrullet eventuell omsorgslønn i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, evt. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.

2) Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal samlet vederlag for tjenester ikke overstige et utgiftstak på kr. 170 pr. måned i 2012, jfr. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 10. Utgiftstaket reguleres hvert år i statsbudsjettet som legges frem i oktober, og vil bli justert i samsvar med dette.

9.7 EGENBETALING FOR TRYGGHETSALARM

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag – i henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester	Månedssats
Fra 246 367 (over 3 G)	kr. 209

Bydelene gis fullmakt til å avgjøre om de vil innkreve egenandeler på trygghetsalarm.

9.8 PARKERINGSGEBYR

Parkeringsgebyr økes med 13,4 %.

9.9 FULLMAKT TIL BYRÅDET (GENERELT VEDTAK)

Med unntak av de takster som vil bli direkte fastsatt av bystyret, gis byrådet fullmakt til å fastsette takstene, herunder gjennomføre detaljutlegging av takstene på undertakstgrupper m.v., innenfor den ramme som bystyret har gitt.

9.10 HUSHOLDNINGSRENOVASJON

Satsene for renovasjonsgebyr holdes uendret.

9.11 GEBYR OG AVGIFT VANN OG AVLØP

Satsene for gebyr og avgift for vann og avløp økes med 6,0 %.

9.12 FEIEGEBYR

Satsene for feiegebyr økes med 50,0 %.

9.13 FULLMAKT TIL Å JUSTERE GEBYRER OG AVGIFTER FOR VANN OG AVLØP, RENOVASJON OG FEIING

Byrådet gis fullmakt til å justere gebyrene for vann og avløp, renovasjon og feiing basert på bystyrets vedtatte budsjett og i henhold til gjeldende forskrifter for selvkostberegning.

10. ØKONOMIREGLEMENT

Byrådets forslag til økonomireglement for 2013 vedtas, jfr. kap. 14 i Del 2.

11. PROSEDYRE VED BEMANNINGSREDUKSJON

Byrådets forslag til prosedyre for bemanningsreduksjon vedtas, jfr. vedlegg i Del 2.

VEDLEGG

Forholdet mellom budsjettkapitler og områder/overskrifter

Kap.	Områder / kapitler	Fordeling
BY I VEKST		
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	100 %
482	Handlingsprogram Groruddalen (BYU)	100 %
520	Byantikvaren (BYU)	100 %
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	100 %
FO1	Helse, sosial og nærmiljø - bydelene	0,1 %
481	Handlingsprogram Oslo sør (EST)	100 %
KUNNSKAPSBYEN		
A04	Ufordelte midler for sektor - KOU	100 %
200	Utdanningsetaten (KOU)	100 %
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (KOU)	100 %
210	Grunnskolen (KOU)	100 %
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (KOU)	100 %
230	Videregående skoler (KOU)	100 %
231	Fagopplæring (KOU)	100 %
250	Fagskolen (KOU)	100 %
260	Spesialundervisning i egne grunnskoler (KOU)	100 %
261	Spesialundervisning i egne videreg. skoler (KOU)	100 %
294	Voksenopplæring (KOU)	100 %
TALENTENES BY		
455	Næringsutvikling og reiseliv (KON)	100 %
459	Næringsetaten (KON)	100 %
501	Kultureiendommer (KON)	100 %
502	Kulturetaten (KON)	100 %
504	Munch-museet (KON)	100 %
290	Oslo musikk- og kulturskole (KOU)	100 %

BYEN FOR ALLE		
354	Enhet for mangfold og integrering (KON)	100 %
581	Den norske kirke og andre trossamfunn (KON)	100 %
590	Gravferdsetaten (KON)	100 %
181	Overformynderiet (FIN)	100 %
FO1	Helse, sosial og nærmiljø - bydelene	57 %
FO2B	Oppvekst - bydelene	71 %
FO3	Pleie og omsorg - bydelene	35 %
FO4	Økonomisk sosialhjelp og KVP - bydelene	100 %
FO1	Helse, sosial og nærmiljø - kap. 308	100 %
FO4	Økonomisk sosialhjelp og KVP - kap. 308	100 %
176	Arbeidstrening OKF - overføring (EST)	100 %
314	Helseetaten (EST)	100 %
315	Velferdsetaten (EST)	100 %
333	Samhandlingsreformen - medfinansiering (EST)	100 %
350	Trygdeordninger (EST)	100 %
360	Barne- og familieetaten - barnevern (EST)	100 %
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (EST)	100 %
373	Byomf. tiltak - avsetn. helse og sosiale tj. (EST)	100 %
374	Prosjekteringsmidler EST (EST)	100 %
384	Bydelenes hjelpemiddeltjeneste (EST)	100 %
427	Tap på utlån (EST)	100 %
428	Sosiale boligvirkemidler (EST)	100 %
UNG BY		
FO2A	Barnehager - bydelene	100 %
FO2B	Oppvekst - bydelene	29 %
FO2B	Oppvekst - kap. 308	100 %
305	Bydelene - etablering av nye barnehager (KOU)	100 %
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (KOU)	100 %
BYEN FOR DE ELDRE		
FO3	Pleie og omsorg - bydelene	65 %
FO3	Pleie og omsorg - kap. 304	100 %
FO3	Pleie og omsorg - kap. 308	100 %
313	Sykehjemsetaten (EST)	100 %
372	Byomfattende tiltak - avsetninger eldre (EST)	100 %
BLÅ-GRØNN BY		
542	Bymiljøetaten (MOS)	70 %
547	Oslo 2022 (MOS)	100 %
643	Renovasjonsetaten - næring (MOS)	100 %
645	Energigjenvinningsetaten - husholdninger (MOS)	100 %
646	Energigjenvinningsetaten - næring (MOS)	100 %

620	Vann- og avløpsetaten - forvaltning (MOS)	100 %
640	Renovasjonsetaten - selvkost (MOS)	100 %
FO1	Helse, sosial og nærmiljø - bydelene	0,9 %

BÆREKRAFTIG BYTRANSPORT

542	Bymiljøetaten (MOS)	30 %
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	100 %
752	Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	100 %
761	Sykkelprosjektet (MOS)	100 %

TRYGG OG VELORGANISERT BY

120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	100 %
126	Div.avsetn.og tidsb. tiltak under byrådsavd. (BLK)	100 %
140	Kommuneadvokaten (BLK)	100 %
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	100 %
191	Tilfeldige utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	100 %
100	Bystyret m.v. (BYS)	100 %
101	Ordførerens kontor (BYS)	100 %
102	Tilfeldige utg. etter bystyrets bestemmelse (BYS)	100 %
109	Kontrollutvalget (BYS)	100 %
110	Kommunerevisjonen (BYS)	100 %
111	Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	100 %
112	Storingsvalg og kommunevalg (BYS)	100 %
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	100 %
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	100 %
130	Kemnerkontoret (FIN)	100 %
124	Forsikringer (FIN)	100 %
192	Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter (FIN)	100 %
199	Avsetning til tilleggsbevilgninger (FIN)	100 %
426	Tap på lånegarantier (FIN)	100 %
184	Beredskapsetaten (MOS)	100 %
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	100 %
FO1	Helse, sosial og nærmiljø - bydelene	42 %

OSLO KOMMUNES STYRINGSSYSTEM

BYSTYRET

Oslo kommunes øverste myndighet er bystyret, som består av 59 representanter valgt gjennom kommunevalg hvert fjerde år. Bystyret bestemmer hovedlinjene i utviklingen av byen og kommunens tjenester, blant annet gjennom sine budsjettvedtak.

Sakene som behandles i bystyret blir i hovedsak fremmet av byrådet, og behandlet i en av de fem komiteene som avgir innstilling til bystyret. Komiteene er byutviklingskomiteen, finanskomiteen, helse- og sosialkomiteen, kultur- og utdanningskomiteen og samferdsels- og miljøkomiteen. Bystyret ledes av ordføreren som velges av bystyret selv.

BYRÅDET

Oslo kommune har fra 1986 hatt parlamentarisme med et byråd som «regjering». Byrådslederen er byens «statsminister». Syv byråder tilsvarende statsråder. Byrådet leder kommunens administrasjon, fremmer forslag til bystyret og er ansvarlig for gjennomføring av bystyrets vedtak. Byrådet har i tillegg myndighet til selv å treffe avgjørelser i en rekke saker.

BYRÅDSAVDELINGENE

Hver byråd er politisk leder for en byrådsavdeling (eller deler av en). En byrådsavdeling kan sammenlignes med et departement og ledes administrativt av en kommunaldirektør. Den skal følge opp og føre tilsyn med tjenesteproduksjonen og forvaltningen i kommunens etater, virksomheter og foretak.

ETATENE

Kommunens etater har ansvar for å gjennomføre kommunens oppgaver. Det er 25 etater, for eksempel Utdanningsetaten, Bymiljøetaten, Beredskapsetaten, som rapporterer til byrådsavdelingene.

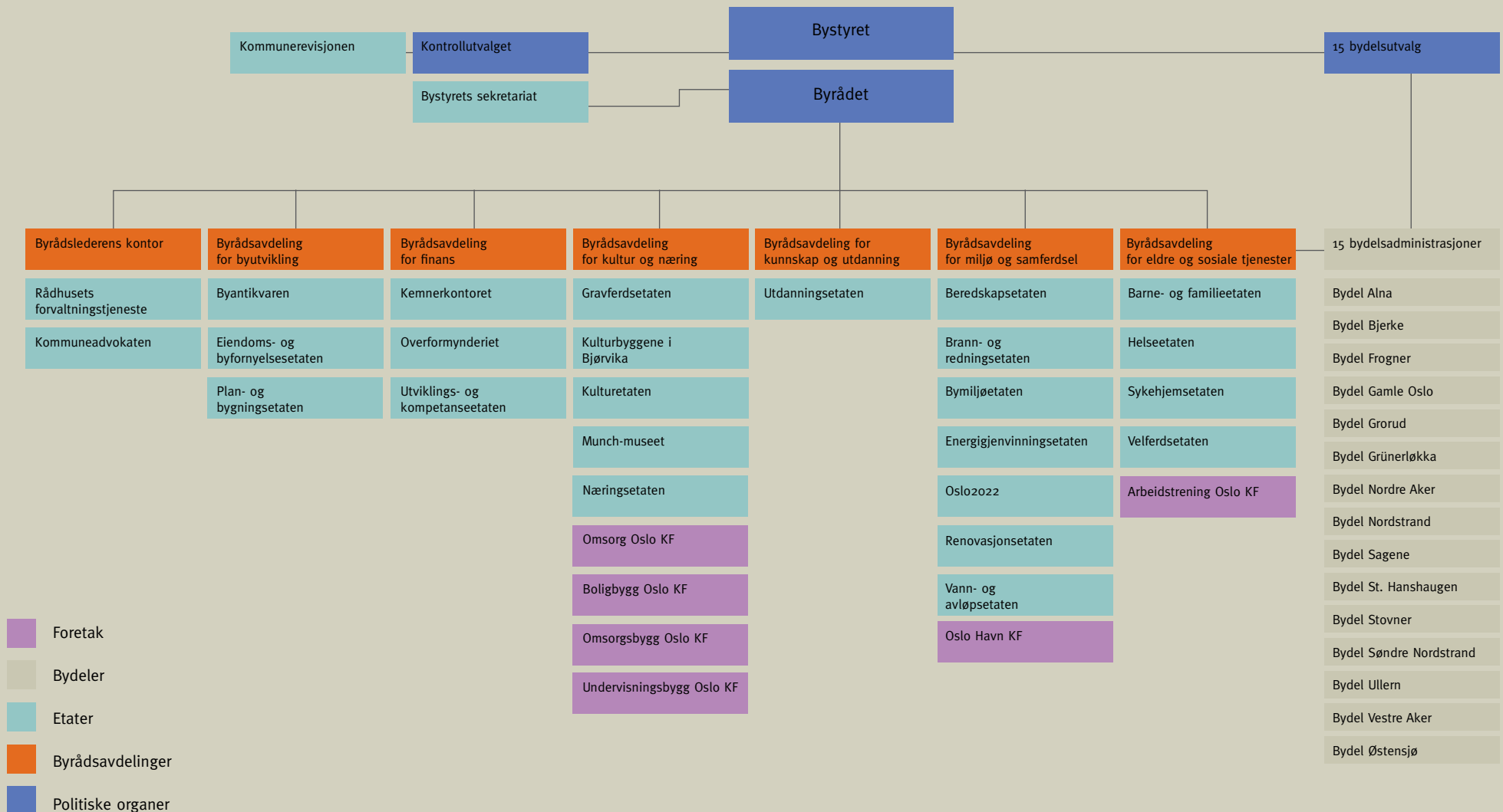
KOMMUNALE FORETAK

Oslo har valgt å organisere deler av oppgavene i kommunale foretak (KF) med eget styre. De forvalter for eksempel kommunale bygg; Undervisningsbygg har ansvar for skoler, Omsorgsbygg har ansvar for bl.a. sykehjem/omsorgsboliger og barnehager; Boligbygg har ansvar for kommunens boligeiendommer. Organiseringen skal bidra til profesjonell forvaltning av kommunens bygninger. Brukerne (skole, sykehjem, barnehage) betaler husleie som skal dekke KF'enes drift og vedlikehold av byggene.

BYDELENE

Oslo har 15 bydeler som styres av bydelsutvalg med 15 politikere som er valgt lokalt. Nesten halve Oslos driftsbudsjett fordeles til bydelene. En bydel har egen administrasjon. Deres viktigste ansvarsområder er tjenester til de eldre, barnehager og sosiale tjenester. Det er stor variasjon i behovet for kommunale tjenester mellom bydelene. Bydelene får tildelt budsjetttramme etter kriterier som avspeiler befolkningen (størrelse, alderssammensetning og levekår).

Organisasjonskart

Kilde: Byrådslederens kontor, Informasjonsseksjonen. Siste oppdatering: 28.08.2012

WWW.OSLO.KOMMUNE.NO

TLF 02180

POSTMOTTAK@BYR.OSLO.KOMMUNE.NO

POSTADRESSE:

RÅDHUSET, 0037 OSLO

